

บทที่ 3

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยางพารา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจในประเทศไทยมาเป็นเวลากว่า 100 ปีแต่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยางพาราระดับแรกของประเทศไทยได้มีขึ้นใน พ.ศ. 2477 กล่าวคือ พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2477 ที่ออกมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการควบคุมยางตั้งแต่การปลูกไปจนถึงการจำหน่ายหรือการส่งยางออกนอกประเทศ พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2477 นั้นเป็นการบัญญัติกฎหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศเนื่องจากประเทศไทยได้เข้าไปเป็นภาคีในความตกลงควบคุมยางระหว่างประเทศ (International Rubber Regulation Agreement--IRRA) ตั้งแต่ พ.ศ. 2477 จนถึงสิ้นปี พ.ศ. 2486 ต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงความตกลงควบคุมยางระหว่างประเทศ (IRRA) ในปี พ.ศ. 2481 ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงในเนื้อหาที่เกี่ยวกับการจำกัดยางและการกำหนดโควต้าส่งออกของแต่ละประเทศเพื่อเป็นกระกระตุ้นให้เกิดการค้ายางที่มีเสถียรภาพมากขึ้น จึงเป็นผลทำให้ต้องยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2477 และพ.ศ. 2479 และได้ตราพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2481 ขึ้นมาใหม่ เพื่อให้มีความเหมาะสมและมีแนวทางการควบคุมยางที่รัดกุมยิ่งขึ้น โดยพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2481 ได้มีผลใช้บังคับจนมาถึงปี พ.ศ. 2542 ซึ่งในขณะนั้นประเทศไทยยังคงเป็นสมาชิกขององค์การยางธรรมชาติระหว่างประเทศ มีข้อผูกพันตามสนธิสัญญารักษาสีเขียวของราคายางธรรมชาติ ทั้งเป็นสมาชิกในโครงการจัดตั้งตลาดร่วมของยางธรรมชาติของสมาคมประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติ โครงการควบคุมและร่วมมือเรื่องมาตรฐานและการค้ายางขององค์การยางธรรมชาติระหว่างประเทศ และสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือเรื่องยางธรรมชาติแห่งสหประชาชาติ แต่ในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นตามข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับยางนั้น มีสภาพของกฎหมายที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อสภาพและความต้องการทั้งในด้านการผลิต การค้า การส่งออก การนำเข้า การคิดและจัดชั้นยาง การควบคุมมาตรฐานและการบรรจุหีบห่อยางตามข้อตกลงระหว่างที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิก

จึงมีผลทำให้ต้องปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยางเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ทำให้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2481 และมีการตราพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ขึ้นมาใหม่ ในสมัย พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี และมีผลบังคับใช้อยู่ทุกวันนี้ในปัจจุบัน

1. กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมยางพาราในประเทศไทย

1.1 พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเพื่อควบคุมและกำกับดูแลการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับยางให้เป็นระบบครบวงจร ตั้งแต่การผลิต การค้า การแปรรูปยาง ตลอดจนการตลาดยาง ซึ่งเป็นการควบคุมยางทั้งระบบให้มีคุณภาพเพื่อแข่งขันและให้เป็นที่ยอมรับของตลาดโลก ทั้งนี้โดยหลักก็เพื่อการสร้างคุณภาพเพื่อการส่งออก ซึ่งเหตุผลในการตราพระราชบัญญัตินี้ กล่าวคือ พระราชบัญญัติควบคุมยาง ปี พ.ศ. 2481 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ใช้บังคับมานานแล้ว บทบัญญัติต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ไม่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการในด้านการผลิต การค้า การส่งออก การนำเข้า การคัดและจัดชั้นยาง การควบคุมมาตรฐานและการบรรจุหีบห่อยาง ทั้งนี้ก็เพื่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยอยู่ในฐานะสมาชิกขององค์การยางธรรมชาติ ระหว่างประเทศ ข้อผูกพันตามสนธิสัญญารักษาสีเขียวของราคายางธรรมชาติ โครงการจัดตั้งตลาดร่วมของยางธรรมชาติของสมาคมประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติ โครงการควบคุมและร่วมมือเรื่องมาตรฐานและการค้ายางขององค์การยางธรรมชาติระหว่างประเทศ และสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือเรื่องยางธรรมชาติระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ จึงเห็นควรปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมกับสภาวการณ์ และสอดคล้องหรือเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติตามข้อผูกพันในทางระหว่างประเทศที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งข้อผูกพันในทางระหว่างประเทศของประเทศไทยในเรื่องที่เกี่ยวกับยางธรรมชาติ นั้น โดยหลักก็เพื่อการรักษาระดับราคายางให้มีเสถียรภาพและเป็นธรรมแก่ประเทศผู้ผลิตและประเทศผู้ใช้ ทั้งเป็นการสร้างคุณภาพในเชิงการผลิตให้แก่สินค้ายาง

พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1.1.1 บทนิยามศัพท์¹ พระราชบัญญัติได้กำหนดคำนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

“ต้นยาง” หมายความว่า ต้นยางพารา (Havea Brasiliensis) และหมายความรวมถึงต้นยางชนิดอื่นซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นต้นยางที่อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้

“ต้นยางพันธุ์ดี” หมายความว่า ต้นยางที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดว่าเป็นต้นยางพันธุ์ที่เหมาะสมที่จะใช้ปลูกเป็นสวนยาง

“ยาง” หมายความว่า น้ำยางสด ยางก้อน เศษยาง น้ำยางข้น ยางแผ่น ยางแท่ง ยางเครพ หรือยางในลักษณะอื่นใดอันผลิตขึ้นหรือได้มาจากส่วนใด ๆ ของต้นยาง และหมายความรวมถึงยางผสมไม่ว่าในสภาพของแข็งหรือของเหลวซึ่งมียางธรรมชาติผสมกับสารเคมีหรือสารอื่น แต่ไม่รวมถึงวัตถุประดิษฐ์สำเร็จรูปจากยาง

“เนื้อยาง” หมายความว่า เนื้อยางที่มีอยู่ในน้ำยางหรือยางแต่ละชนิด โดยคำนวณเป็นน้ำหนักตามกรรมวิธีที่กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด

“สวนยาง” หมายความว่า ที่ดินซึ่งมีต้นยางปลูกอยู่ในเนื้อที่ไม่น้อยกว่าหนึ่งไร่ แต่ละไร่มีต้นยางไม่น้อยกว่าสิบต้น หรือในกรณีที่มีเนื้อที่ปลูกยางติดต่อกันมากกว่าหนึ่งไร่ ต้องมีส่วนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าไร่ละยี่สิบห้าต้นของจำนวนเนื้อที่ทั้งหมด

“ทำสวนยาง” หมายความว่า ปลูกต้นยางในสภาพที่เป็นสวนยาง บำรุงรักษาต้นยาง กรีดต้นยางหรือทำน้ำยางสดให้เป็นยางก้อน เศษยาง หรือยางแผ่นดิบ

“เขตควบคุมการขนย้ายยาง” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเป็นเขตควบคุมการขนย้ายยาง

“โรงทำยาง” หมายความว่า สถานที่ที่ใช้ทำน้ำยางสด ยางก้อน เศษยาง หรือยางแผ่นดิบมาแปรรูปเป็นน้ำยางข้น ยางผึ่งแห้ง ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง ยางเครพ ยางดิบชนิดอื่น ๆ อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน และหมายความรวมถึงสถานที่ผลิตยางผสม แต่ไม่รวมถึงสถานที่ทำยางแผ่นดิบ

¹พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 4.

“ปริมาณควบคุมเนื้อยาง” หมายความว่า ปริมาณเนื้อยางที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้ผู้ทำสวนยางทำการผลิตเนื้อยางได้ตามปริมาณและระยะเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“ปริมาณจัดสรรเนื้อยาง” หมายความว่า ปริมาณเนื้อยางที่รัฐมนตรีประกาศจัดสรรให้ผู้นำยางเข้าหรือผู้ส่งยางออก นำเนื้อยางเข้ามาในหรือส่งเนื้อยางออกไปนอกราชอาณาจักรได้ ตามปริมาณและระยะเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“มาตรฐานยาง” หมายความว่า ลักษณะของยางแต่ละชนิดหรือชั้นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“วิธีมัดยางและการบรรจุหีบห่อยาง” หมายความว่า วิธีการมัดยางและการบรรจุหีบห่อยางตามวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“ค้ายาง” หมายความว่า ซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนยาง และหมายความรวมถึงซื้อยาง ขายยาง ตามตราสารที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้ออกตราสารนั้นหรือโดยประการอื่น แต่ไม่รวมถึงกรณีที่ผู้ทำสวนยางขายน้ำยางสด ยางก้อน เศษยางหรือยางแผ่นดิบ ซึ่งเป็นผลผลิตจากสวนยางตน

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมยางตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

1.2 อำนาจรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัติฯ¹ และมีอำนาจดังต่อไปนี้

¹พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 5.

1.2.1 ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติ¹ ลดค่าธรรมเนียม ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น¹

1.2.2 แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้²

1.2.3 ออกประกาศ³ ซึ่งกฎกระทรวงหรือประกาศนั้น จะใช้บังคับได้ต่อเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

โดยอำนาจของรัฐมนตรีในการออกประกาศ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศเพื่อประโยชน์ในการผลิตยาง การค้ายาง การนำยางเข้า และการส่งยางออก ในเรื่องดังต่อไปนี้⁴

- 1) ต้นยางชนิดอื่นเป็นต้นยางที่อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้
- 2) ต้นยางพันธุ์ดี
- 3) เขตทำสวนยาง
- 4) การแจ้งเนื้อที่สวนยาง จำนวนต้นยาง และพันธุ์ของต้นยางที่ปลูกในสวนยาง รวมทั้งปริมาณเนื้อยางที่ผู้ทำสวนยางทำได้ในแต่ละปี
- 5) เขตห้ามปลูกสวนยาง ในกรณีที่มีโรคระบาดเกี่ยวกับยาง
- 6) วิธีการทำสวนยางในบางท้องที่
- 7) เขตควบคุมการขนย้ายยาง ปริมาณควบคุมเนื้อยาง ปริมาณจัดสรรเนื้อยาง ตามความเหมาะสมแก่สถานการณ์ยางของประเทศ
- 8) การจัดตั้งตลาดกลางแลกเปลี่ยนยางธรรมชาติ รวมทั้งวิธีดำเนินงานอำนาจหน้าที่และการควบคุมตลาดกลางแลกเปลี่ยนยางธรรมชาติ
- 9) มาตรฐานยางและวิธีการมัดยางและการบรรจุหีบห่อยางเพื่อการส่งออก

¹พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 5 (1).

²เรื่องเดียวกัน, มาตรา 5 (3).

³เรื่องเดียวกัน, มาตรา 5 (2).

⁴เรื่องเดียวกัน, มาตรา 6.

1.3 คณะกรรมการควบคุมยาง¹

1.3.1 คณะกรรมการควบคุมยาง พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 นั้น กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมยางคณะหนึ่ง ซึ่งประกอบองค์คณะดังต่อไปนี้ไปด้วย

1.3.1.1 ประธานกรรมการ ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1.3.1.4 รองประธานกรรมการ ได้แก่ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1.3.1.3 กรรมการโดยตำแหน่งประกอบด้วย

- 1) อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
- 2) อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
- 3) เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
- 4) เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- 5) ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
- 6) ผู้อำนวยการองค์การสวนยาง
- 7) อธิบดีกรมศุลกากร
- 8) อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
- 9) อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ
- 10) ที่ปรึกษากฎหมายเกษตรและสหกรณ์

1.3.1.4 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีก 7 คน ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจาก

- 1) ผู้แทนสถาบันเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคล จำนวน 4 คน
- 2) เจ้าของโรงทำยาง จำนวน 1 คน
- 3) เจ้าของโรงงานผลิตภัณฑ์ยาง จำนวน 1 คน
- 4) ผู้ค้ายาง จำนวน 1 คน

¹พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 11.

4) พิจารณาอุทธรณ์ในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต หรือมีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

5) เรื่องอื่น ๆ ตามที่รัฐมนตรีมอบหมายหรือผู้อนุญาตร้องขอ

6) การปฏิบัติตามสนธิสัญญา ข้อผูกพัน และโครงการระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับยาง

1.3.3.2 คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย¹

1.3.3.3 คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือสิ่งใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้²

1.4 การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต

1.4.1 การขออนุญาตเป็นผู้นำเข้าหรือส่งออกซึ่งต้นยาง ดอก เมล็ด หรือตาของต้นยาง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยางที่อาจใช้เพาะพันธุ์ได้ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต³ มีระเบียบและวิธีการดังต่อไปนี้

1.4.1.1 ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอแล้วส่งสถาบันวิจัยยางเพื่อเสนอกรมวิชาการเกษตรอนุญาต (ค่าธรรมเนียมฉบับละ 50 บาท)⁴

1.4.1.2 ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁵

¹พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 16.

²เรื่องเดียวกัน, มาตรา 17.

³เรื่องเดียวกัน, มาตรา 18.

⁴กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบกิจการยาง พ.ศ. 2553 (1).

⁵พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 49.

1.4.1.3 ให้รับต้นยาง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยาง ที่เกี่ยวเนื่องกับ ความผิดในคดีและให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดการทำลายเสียหรือจัดการอย่างอื่น ตามความเห็นสมควร¹

1.4.1.4 ผู้นำเข้าและผู้ส่งออกซึ่งต้นยาง ดอก เมล็ด หรือตาของต้นยาง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยางที่อาจใช้เพาะพันธุ์ได้ ต้องนำเข้าหรือส่งออกทางด่านศุลกากรที่ระบุไว้ในใบอนุญาตเท่านั้น²

1.4.2 การขออนุญาตขนย้ายยางเข้าใน ผ่าน หรือออกจากเขต เมื่อมีประกาศ ของรัฐมนตรีกำหนดเขตควบคุมการขนย้ายยางในท้องที่หนึ่งท้องที่ใดแล้ว ต้องได้รับ ใบอนุญาตจากผู้อนุญาต มีระเบียบและวิธีการดังต่อไปนี้

1.4.2.1 ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่ (ค่าธรรมเนียม ฉบับละ 25 บาท)³

1.4.2.2 ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน หนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁴

1.4.2.3 ให้รับต้นยาง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยาง ที่เกี่ยวเนื่องกับ ความผิดในคดีและให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดการทำลายเสียหรือจัดการอย่างอื่น ตามความเห็นสมควร⁵

1.4.3 การขออนุญาตขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้า⁶ มีระเบียบและวิธีการ ดังต่อไปนี้

1.4.3.1 ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่ เมื่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ได้รับคำขอแล้วส่งเอกสารให้ศูนย์วิจัยยางในแต่ละพื้นที่ เพื่อส่งเจ้าหน้าที่

¹พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 57.

²เรื่องเดียวกัน, มาตรา 19.

³กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบกิจการยาง พ.ศ. 2553 (10).

⁴เรื่องเดียวกัน, มาตรา 49.

⁵เรื่องเดียวกัน, มาตรา 57.

⁶เรื่องเดียวกัน, มาตรา 21.

ออกไปตรวจสอบแปลงและทำรายงานพร้อมเอกสารส่งให้สถาบันวิจัยยางเพื่อเสนอกรมวิชาการเกษตรอนุญาต (ค่าธรรมเนียมฉบับละ 50 บาท)¹

1.4.3.2 ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท²

1.4.3.3 เมื่อมีการลงโทษให้ปรับต้นยาง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยาง ที่เกี่ยวเนื่องกับความผิดในคดีและให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดการทำลายเสียหรือจัดการอย่างอื่นตามความเห็นสมควร³

1.4.4 การขออนุญาตค้ายาง⁴ หมายความว่า การซื้อขาย หรือแลกเปลี่ยนยาง และหมายความรวมถึง ซื้อยาง ขายยาง ตามตราสารที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้ออกตราสารนั้นหรือโดยประการอื่น แต่ไม่รวมถึงกรณีที่ผู้ทำสวนยางขายน้ำยางสด ยางก้อน เศษยาง หรือแผ่นยางคิบ ซึ่งเป็นผลผลิตจากสวนยางของตน มีระเบียบและวิธีการดังต่อไปนี้

1.4.4.1 ให้ยื่นคำขออนุญาตค้ายางพร้อมด้วยค่าธรรมเนียม (ค่าธรรมเนียมฉบับละ 50 บาท)⁵

1.4.4.2 ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท⁶

1.4.4.3 ให้ปรับต้นยางหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยาง ยาง เครื่องมือ เครื่องใช้รวมทั้งภาชนะและหีบห่อที่บรรจุยางที่เกี่ยวข้องกับความผิดในคดี และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดการทำลายเสียหรือจัดการอย่างอื่นตามความเห็นสมควร⁷

¹กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบกิจการยาง พ.ศ. 2553 (3).

²พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 50.

³เรื่องเดียวกัน, มาตรา 57.

⁴เรื่องเดียวกัน, มาตรา 22.

⁵กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบกิจการยาง พ.ศ. 2553 (4).

⁶เรื่องเดียวกัน, มาตรา 50.

⁷เรื่องเดียวกัน, มาตรา 57.

1.4.5 การขออนุญาตตั้งโรงทำยาง¹ หมายความว่าถึง สถานที่ที่ใช้น้ำยางสด ยางก้อน เศษยาง หรือยางแผ่นดิบ มาแปรรูปเป็นน้ำยางข้น ยางผึ่งแห้ง ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง ยางแท่งเอสทีอาร์ ยางเครพ ยางดิบชนิดอื่น ๆ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง รวมกัน และหมายความว่ารวมถึงสถานที่ที่ผลิตยางผสมแต่ไม่รวมถึงสถานที่ทำยางแผ่นดิบ จะต้องขออนุญาตตั้งโรงทำยาง มีระเบียบและวิธีการดังต่อไปนี้

1.4.5.1 ให้อื่นคำขอตั้งโรงทำยางพร้อมด้วยค่าธรรมเนียม
(ค่าธรรมเนียมฉบับละ 50 บาท)²

1.4.5.2 ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ³

1.4.5.3 ให้รับผิดชอบหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยาง ยาง เครื่องมือ เครื่องใช้รวมทั้งภาชนะและหีบห่อที่บรรจุยางที่เกี่ยวข้องกับความผิดในคดี และให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดการทำลายเสียหรือจัดการอย่างอื่นตามความเห็นสมควร⁴

1.4.6 การขออนุญาตเป็นผู้นำยางเข้า ผู้ค้ายางที่มีความประสงค์จะนำยางเข้ามา ในหรือส่งยางออกไปนอกราชอาณาจักร ให้อื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้นำยางเข้าพร้อม ค่าธรรมเนียม เว้นแต่เป็นการนำเข้ายางเพื่อเป็นตัวอย่างและมีน้ำหนักไม่เกินห้ากิโลกรัม⁵ มีระเบียบและวิธีการดังต่อไปนี้

1.4.6.1 ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของพระราชบัญญัติกักพืช (ค่าธรรมเนียม ฉบับละ 250 บาท)⁶

¹พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 25.

²กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบกิจการยาง พ.ศ. 2553 (5).

³พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 49.

⁴เรื่องเดียวกัน, มาตรา 57.

⁵เรื่องเดียวกัน, มาตรา 26.

⁶กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบกิจการยาง พ.ศ. 2553 (6).

1.4.6.2 ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ¹

1.4.6.3 ให้รับยาง เครื่องมือ เครื่องใช้รวมทั้งภาชนะและหีบห่อที่บรรจุยางที่เกี่ยวข้องกับความผิดในคดีและให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดการทำลายเสีย หรือจัดการอย่างอื่นตามความเห็นสมควร²

1.4.7 การขออนุญาตเป็นผู้ส่งยางออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ส่งยางออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่เป็นการส่งยางออกเพื่อเป็นตัวอย่างและมีน้ำหนักไม่เกินห้ากิโลกรัม³ มีระเบียบและวิธีการดังต่อไปนี้

1.4.7.1 ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของพระราชบัญญัติกักพืช (ค่าธรรมเนียมฉบับละ 250 บาท)⁴

1.4.7.2 ในการส่งยางออกไปนอกราชอาณาจักรแต่ละครั้งจะต้องได้รับใบผ่านด่านศุลกากรจากพนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมค่าธรรมเนียม และจะต้องนำยางเข้าหรือส่งยางออกทางด่านศุลกากรที่ระบุไว้ในใบผ่านด่านเท่านั้น⁵ (ค่าธรรมเนียมกิโลกรัมละ 0.002 บาท)⁶

1.4.7.3 ในการส่งออก ผู้ส่งยางออกจะต้องส่งยางที่ได้มาตรฐานและต้องจัดให้มีการมัดและการบรรจุหีบห่ออย่างก่อนการส่งออกตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด⁷

¹พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 52.

²เรื่องเดียวกัน, มาตรา 57.

³เรื่องเดียวกัน, มาตรา 26.

⁴กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบกิจการยาง พ.ศ. 2553 (7).

⁵พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 27.

⁶กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบกิจการยาง พ.ศ. 2553 (8).

⁷พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 28.

1.4.7.4 ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ¹

1.4.7.5 ให้รับยาง เครื่องมือ เครื่องใช้รวมทั้งภาชนะและหีบห่อที่บรรจุยางที่เกี่ยวข้องกับความผิดในคดีและให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดการทำลายเสีย หรือจัดการอย่างอื่นตามความเห็นสมควร²

1.4.8 การขออนุญาตเป็นผู้จัดให้มีการวิเคราะห์หรือการทดสอบคุณภาพยาง³ มีระเบียบและวิธีการดังต่อไปนี้

1.4.8.1 ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 และระเบียบกรมวิชาการเกษตร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การอนุญาตห้องปฏิบัติการยางแท่งเอสทีอาร์ พ.ศ. 2542

1.4.8.2 ยื่นคำขอใบอนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่ พนักงานเจ้าหน้าที่จะจัดส่งคำขอให้ส่วนอุตสาหกรรมยาง สถาบันวิจัยยางหรือศูนย์วิจัยยางสงขลา เพื่อส่งเจ้าหน้าที่เก็บตัวอย่างทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบ (ค่าธรรมเนียมฉบับละ 50 บาท)⁴

1.4.8.3 ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท⁵

1.4.8.4 ให้รับยาง เครื่องมือ เครื่องใช้รวมทั้งภาชนะและหีบห่อที่บรรจุยางที่เกี่ยวข้องกับความผิดในคดีและให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดการทำลายเสีย หรือจัดการอย่างอื่นตามความเห็นสมควร⁶

¹พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 54.

²เรื่องเดียวกัน, มาตรา 57.

³เรื่องเดียวกัน, มาตรา 29.

⁴กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบกิจการยาง พ.ศ. 2553 (9).

⁵พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 50.

⁶เรื่องเดียวกัน, มาตรา 57.

1.5 การส่งออกหรือการนำเข้า

ในการนำเข้าหรือส่งออกขงนั้นหากผู้ใดประสงค์ที่จะนำเข้าหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งต้นยาง ดอก เมล็ด หรือตาของต้นยาง หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของต้นยางที่อาจใช้เพาะพันธุ์ได้ จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตเสียก่อน และผู้นำเข้าหรือส่งออก ซึ่งต้นยาง ดอก เมล็ด หรือตาของต้นยาง หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของต้นยางที่อาจใช้เพาะพันธุ์ได้นั้นต้องนำเข้าหรือส่งออกทางด่านศุลกากรที่ระบุไว้ในใบอนุญาตเท่านั้น แต่ในส่วนขงขงนั้นผู้ใดจะนำยางเข้ามาในหรือส่งยางออกไปนอกราชอาณาจักรนั้นต้องได้รับอนุญาตเป็นผู้นำยางเข้าหรือผู้ส่งยางออกจากผู้อนุญาต เว้นแต่เป็นการนำยางเข้ามาในหรือส่งยางออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อเป็นตัวอย่างและมีน้ำหนักไม่เกินห้ากิโลกรัม ให้ถือว่าได้รับอนุญาตให้ส่งออกได้ สำหรับการนำเข้าหรือส่งออกขง ต้องได้รับใบผ่านด่านศุลกากรจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และจะต้องนำยางเข้าหรือส่งยางออกทางด่านศุลกากรที่ระบุไว้ในใบผ่านด่านศุลกากร และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข คือ ก่อนส่งยางออกนอกราชอาณาจักรผู้ส่งยางออกต้องยื่นคำขอรับใบผ่านด่านศุลกากรเพื่อส่งยางออกนอกราชอาณาจักรตามแบบขง 11 ต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ซึ่งออกใบอนุญาตค้าขงเพื่อทำการตรวจสอบบัญชีขงผู้ค้าขงและตรวจขงในครอบครองขงผู้ค้าขงที่ขงส่งออก เมื่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ตรวจแล้วเห็นว่าเป็นการถูกต้อง ให้ออกใบผ่านด่านศุลกากรให้ ประเด็นสำคัญก็คือ ผู้ส่งออกขงต้องส่งออกขงที่ได้มาตรฐานและต้องจัดให้มีการมีเขตควบคุมการและบรรจุหีบห่อขงที่ส่งออก ตามรัฐมนตรีประกาศกำหนด ตามมาตรา 6 (10)

1.6 กำหนดเขตควบคุมการขนย้ายขง

เมื่อได้มีประกาศขงรัฐมนตรีกำหนดเขตควบคุมการขนย้ายขงตามมาตรา 6 (7) ในท้องที่หนึ่งท้องที่ใดแล้ว ผู้ใดจะขนย้ายขงเข้าใน ผ่านหรือออกจากเขตดังกล่าวต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต

1.7 การผลิตพันธุ์ขงเพื่อการค้า

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะประกาศต้นขงพันธุ์ดี เพื่อให้เกษตรกรชาวสวนขง เลือกใช้ปลูกตามความเหมาะสมขงสวนขง สำหรับนโยบายขง

กรมวิชาการเกษตรจะสนับสนุนให้เอกชนเป็นผู้ผลิต และจำหน่ายต้นยางพันธุ์ดีให้เกษตรกร แต่พระราชบัญญัติได้บัญญัติให้ผู้ที่ขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้า ต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตและผู้รับใบอนุญาตต้องขยายพันธุ์ต้นยางพันธุ์ดี

1.8 การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานคุณภาพยาง

เนื่องจากเทคโนโลยีการผลิตยางและการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางมีความสำคัญมากขึ้น ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จึงต้องการยางดิบที่มีคุณภาพ ดังนั้น เพิ่มโอกาสการแข่งขันของผู้ส่งออกยางและสร้างความมั่นใจการนำเข้ายางของไทย รัฐจำเป็นต้องเป็นต้องให้บริการและควบคุมเรื่องการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานยางที่ส่งออก ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลกำหนด แต่เนื่องจากภาครัฐมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณและบุคลากร จึงให้เอกชนมีบทบาทในด้านนี้แทน แต่การที่จะให้เอกชนมีห้องทดสอบคุณภาพยางต้องมีมาตรฐานเดียวกัน ผู้ประสงค์จะจัดมีการวิเคราะห์หรือการทดสอบคุณภาพยางต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต และผู้รับใบอนุญาตต้องใช้เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการวิเคราะห์หรือการทดสอบคุณภาพยางรวมทั้งผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายใต้ระเบียบตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สำหรับเอกชน หรือสถาบันเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคล หรือส่วนราชการที่ประสงค์ตั้งโรงทำยาง เพื่อแปรรูปยางเป็นน้ำยางข้น ยางผึ่งแห้ง ยางรมควัน ยางแท่ง ยางเครพ ยางดิบ ชนิดอื่น ๆ อย่างหนึ่งอย่างใด หรือหลายอย่างรวมกัน รวมทั้งโรงงานที่ผลิตสารเคมี (Compound Rubber) ต้องขอใบอนุญาตจากเจ้าหน้าที่เสียก่อน

1.9 การผลิตยางและการควบคุมการผลิต

ในการทำสวนยางนั้น หากจะประกอบอาชีพการทำสวนยาง พื้นที่ที่จะดำเนินการปลูกเป็นสวนยางได้ จะต้องเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม และต้องเป็นพื้นที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเป็นเขตทำสวนยางได้ และต้องดำเนินการตามวิธีการทำสวนยางตามมาตรา 6 (3) หรือ (6) พันธุ์ยางที่จะนำมาปลูกต้องเป็นต้นยางพันธุ์ดีที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นพันธุ์ที่เหมาะสมที่จะปลูกในท้องที่ดังกล่าว และต้องทำสวนยางวิธีการตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเท่านั้น เมื่อได้ดำเนินการปลูกยางตามวิธีการแล้ว ผู้ทำ-

สวนยางยังมีหน้าที่ที่จะต้องแจ้งจำนวนต้นยาง พันธุ์ของต้นยางที่ปลูกในสวนยาง และปริมาณเนื้อยางที่ทำได้ในแต่ละปีตามมาตรา 6 (4) ภายในระยะเวลาที่กำหนดในประกาศ

สำหรับต้นยางพันธุ์ดีนั้น พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ได้มีการกล่าวถึงต้นยางพันธุ์ดีไว้หลายประการด้วยกัน เริ่มจากการกำหนดคำนิยาม “ต้นยางพันธุ์ดี” หมายความว่า ต้นยางที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดว่าเป็นต้นยางพันธุ์ที่เหมาะสมที่จะใช้ปลูกเป็นสวนยาง¹ ซึ่งต้นยางพันธุ์ดีนั้นต้องเป็นพันธุ์ต้นยางที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาที่โดยรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ² รวมไปถึงการกำหนดให้ต้นยางพันธุ์ดีที่ได้ประกาศแล้วนั้น ผู้ทำสวนยางต้องปลูกในท้องที่ที่รัฐมนตรีได้ประกาศกำหนดเขตทำสวนยาง วิธีการทำสวนยางตามพันธุ์ยางที่เหมาะสมกับท้องที่ที่จะปลูก³ ซึ่งหากผู้ทำสวนยางไม่ปลูกต้นยางที่เป็นต้นยางพันธุ์ดีที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดว่าเหมาะสมที่จะปลูกให้ผู้ทำสวนยางทำลายต้นยางนั้นเสีย ถ้าผู้ทำสวนยางไม่ทำลายต้นยางที่ไม่ใช่ต้นยางพันธุ์ดี พระราชบัญญัติควบคุมยางฯ ได้ให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการทำลายต้นยางดังกล่าวได้โดยให้ผู้ทำสวนยางเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ด้วย⁴ สำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะทำการค้าพันธุ์ต้นยาง บุคคลดังกล่าวจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต และพันธุ์ยางที่จะขายได้นั้นต้องขายจากต้นยางจากต้นยางพันธุ์ยางดีเท่านั้น⁵

จะเห็นได้ว่า ในพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ได้มีการกำหนดให้ผู้ทำสวนยางต้องปลูกต้นยางในพื้นที่ที่กฎหมายกำหนดได้แต่เฉพาะต้นยางที่เป็นพันธุ์ดีเท่านั้น ซึ่งหากต้นยางที่ปลูกไม่ใช่ต้นยางพันธุ์ดี ก็ต้องทำลายทิ้ง ดังนั้น ในการทำสวนยาง สิ่งที่เป็นสาระสำคัญประการหนึ่งตามกฎหมายก็คือ ต้นยางที่จะนำมาปลูก ต้องเป็นต้นยางพันธุ์ดี ซึ่งต้นยางพันธุ์ดีตามคำนิยามของกฎหมายพอจะสรุปได้ว่า คือ “ต้นยางที่เหมาะสม

¹พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 4.

²เรื่องเดียวกัน, มาตรา 6 (2).

³เรื่องเดียวกัน, มาตรา 9.

⁴เรื่องเดียวกัน, มาตรา 47.

⁵เรื่องเดียวกัน, มาตรา 21.

ที่จะใช้ปลูก และเป็นต้นยางที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยรัฐมนตรีโดยคำแนะนำจากคณะกรรมการ”

ดังนั้น ผลของพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 จึงทำให้มีการตรา-กฎหมายลำดับรอง กล่าวคือ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดเขตทำสวนยาง วิธีการทำสวนยาง และต้นยางพันธุ์ดี ตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 เพื่อกำหนดเขตทำสวนยาง วิธีการทำสวนยาง และต้นยางพันธุ์ดี โดยในประกาศกระทรวงดังกล่าวได้มีการกำหนดให้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติหรือป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติที่องค์การสวนยาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นเขตทำสวนยางได้¹ และต้นยางพันธุ์ดีที่เหมาะสมแก่การปลูกในพื้นที่ดังกล่าวได้นั้น ต้องเป็นพันธุ์ยางตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร²

คำแนะนำพันธุ์ยางฉบับปี พ.ศ. 2542 ของสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แนะนำพันธุ์ยางสำหรับเกษตรกรในแหล่งปลูกยางเดิมทั้งในเขตภาคใต้และภาคตะวันออก จำนวน 3 ชั้น ดังนี้³

1) พันธุ์ยางชั้นที่ 1 หมายถึง บางพันธุ์ดีที่แนะนำให้เกษตรกรปลูกโดยไม่จำกัดพื้นที่ปลูก ยางพันธุ์ดีที่แนะนำในชั้นนี้อยู่ระหว่างการศึกษาลักษณะบางประการเพิ่มเติมมีจำนวน 8 พันธุ์ ได้แก่ สงขลา 36, BPM24, PB260, PR255, RRIC110, PB255, RRIM600 และสถาบันวิจัยยาง 251

2) พันธุ์ยางชั้น 2 หมายถึง ยางพันธุ์ดีที่แนะนำให้เกษตรกรปลูกโดยจำกัดพื้นที่ปลูก ให้ปลูกได้ไม่เกินร้อยละ 30 ของพื้นที่ปลูกยาง ที่ถือครอง แต่ละพันธุ์ควรปลูกไม่น้อยกว่า 7 ไร่ พันธุ์ยางที่แนะนำในชั้นนี้อยู่ระหว่าง การศึกษา ลักษณะบางประการ

¹ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดเขตทำสวนยาง วิธีการทำสวนยาง และต้นยางพันธุ์ดี ตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, ข้อ 1.

²เรื่องเดียวกัน, ข้อ 2.

³สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง, คำแนะนำพันธุ์ยางในประเทศไทย [Online], available URL: http://www.rubber.co.th/knowledge_1q.html, 2554 (สิงหาคม, 28).

เพิ่มเติมมีจำนวน 6 พันธุ์ ได้แก่ BPM1, PB235, RRIC100, RRIC101, สถาบันวิจัยยาง 250 และสถาบันวิจัยยาง 226

3) พันธุ์ยางชั้น 3 หมายถึง ยางพันธุ์ดีที่แนะนำให้เกษตรกรปลูกโดยจำกัดพื้นที่ปลูก ให้ปลูกได้ไม่เกินร้อยละ 20 ของพื้นที่ปลูกยางที่ถือครอง แต่ละพันธุ์ควรปลูกไม่น้อยกว่า 7 ไร่ พันธุ์ยางที่แนะนำในชั้นนี้ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่างการทดลอง และต้องศึกษาลักษณะต่าง ๆ เพิ่มเติม มีจำนวน 9 พันธุ์ ได้แก่ RRIC121, PR302, PR305, สถาบันวิจัยยาง 163, สถาบันวิจัยยาง 209, สถาบันวิจัยยาง 214, สถาบันวิจัยยาง 218, สถาบันวิจัยยาง 225, และ Haiken-2

ในปี พ.ศ. 2546 พันธุ์ยางที่แนะนำตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ปีมี 3 กลุ่ม ขอแนะนำพันธุ์ยางชั้น 1 ในแต่ละกลุ่มดังนี้¹

- 1) กลุ่มที่ 1 พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางสูง ได้แก่ พันธุ์สถาบันวิจัยยาง 251, สถาบันวิจัยยาง 226, BPM 24, RRIM 600
- 2) กลุ่มที่ 2 พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้สูง ได้แก่ พันธุ์ PB 235, PB 255, PB 260, RRIC 110
- 3) กลุ่มที่ 3 พันธุ์ยางผลผลิตเนื้อไม้สูง ได้แก่ พันธุ์จะเข้เกรา 50, AVPOS 2037, BPM 1

ในปี 2550 สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตรซึ่งมีหน้าที่ศึกษาวิจัย ปรับปรุงคัดเลือก และจัดทำคำแนะนำพันธุ์ยางให้กับเกษตรกร ได้คัดเลือกพันธุ์ยางแนะนำที่เหมาะสมกับพื้นที่ปลูกยางเดิมและพื้นที่ปลูกยางใหม่ โดยแบ่งพันธุ์ยางเป็น 3 ชั้น กล่าวคือ²

- 1) พันธุ์ยางชั้น 1 เป็นพันธุ์ยางที่แนะนำให้เกษตรกรปลูกได้โดยไม่จำกัดพื้นที่ปลูก ทั้งนี้พันธุ์ยางแต่ละพันธุ์ที่แนะนำได้ผ่านการทดลองและศึกษาลักษณะต่าง ๆ มาแล้วอย่างละเอียด

¹กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรมวิชาการเกษตร, สถาบันวิจัยยาง, พันธุ์ยาง [Online], available URL: <http://www.rubbercenter.org/files/rubber-tree.pdf>, 2554 (เมษายน, 30).

²เรื่องเดียวกัน.

2) พันธุ์ยางชั้น 2 เป็นพันธุ์ยางที่แนะนำให้เกษตรกรปลูกได้โดยจำกัดพื้นที่ปลูก คือ ไม่เกินร้อยละ 30 ของพื้นที่ปลูกยางที่ถือครองอยู่ และแต่ละพันธุ์ควรปลูกไม่น้อยกว่า 7 ไร่ พันธุ์ยางในชั้นนี้ยังอยู่ในระหว่างการศึกษาลักษณะบางประการเพิ่มเติม ควรปลูกภายใต้คำแนะนำของสถาบันวิจัยยาง

3) พันธุ์ยางชั้น 3 เป็นพันธุ์ยางที่แนะนำให้เกษตรกรปลูกโดยจำกัดพื้นที่ปลูก คือ ไม่เกินร้อยละ 20 ของพื้นที่ปลูกยางที่ถือครองอยู่ และแต่ละพันธุ์ควรปลูกไม่น้อยกว่า 7 ไร่ พันธุ์ยางในชั้นนี้อยู่ระหว่างการศึกษาลักษณะบางประการเพิ่มเติม ควรปลูกภายใต้คำแนะนำจากสถาบันวิจัยยาง

ในปี 2553 จากข้อมูลวิชาการยางพารา 2553 ซึ่งจัดทำโดยสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เสนอข้อมูลของพันธุ์ยางดังนี้

“สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ได้ตระหนักและให้ความสำคัญของการปรับปรุงพันธุ์ยางมาโดยตลอด ดำเนินงานผสมพันธุ์ สร้างพันธุ์ยางลูกผสมของไทย รวบรวมพันธุ์ยางจากแหล่งปลูกต่าง ๆ และแลกเปลี่ยนพันธุ์ยางระหว่างประเทศ นำมาใช้ในแผนการปรับปรุงพันธุ์ยางที่เป็นมาตรฐานสากลที่ต้องใช้ระยะเวลาปรับปรุงนานถึง 30 ปี (แผนภูมิที่ 3) พันธุ์ยางที่ผ่านการคัดเลือกจะนำมาจัดทำคำแนะนำพันธุ์ยางทุก 4 ปี โดยพิจารณาจากพันธุ์ยางใหม่ที่ได้รับจากผลงานวิจัยปรับปรุงพันธุ์ยาง สภาพแวดล้อมในพื้นที่ปลูกยางและการตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกร จากเดิมที่แนะนำพันธุ์ยางเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยางเป็นหลักตั้งแต่ปี 2504 มาเป็นการปลูกยางเพื่อผลผลิตน้ำยางและ/หรือเนื้อไม้ ดังนั้น ในคำแนะนำพันธุ์ยางปี 2546 สถาบันวิจัยยางจึงได้แนะนำพันธุ์ยางเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่ม 1 พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยาง กลุ่ม 2 พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้ และกลุ่ม 3 พันธุ์ยางผลผลิตเนื้อไม้ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

การวิจัยปรับปรุงพันธุ์ยางของกรมวิชาการเกษตร จำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้พันธุ์ยางใหม่ ประกอบกับการขยายพื้นที่ปลูกยางไปยังแหล่งใหม่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งภาคกลางบางจังหวัด ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยได้ขยายพื้นที่ปลูกยางไปยังแหล่งใหม่มากยิ่งขึ้นจึงจำเป็นต้อง

แนะนำพันธุ์ยางให้เหมาะสมกับพื้นที่ ดังนั้น คำแนะนำพันธุ์ยางปี 2550 สถาบันวิจัยยาง จึงได้คัดเลือกพันธุ์ยางให้เหมาะสมกับพื้นที่ปลูกยางเดิมทางภาคใต้และภาคตะวันออก และพื้นที่ปลูกยางใหม่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกรวมทั้ง บางจังหวัดของภาคกลางและยังคงแนะนำพันธุ์ยางเป็น 3 กลุ่ม คือ พันธุ์ยางเพื่อผลผลิต น้ำยาง พันธุ์ยางเพื่อผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้ และพันธุ์ยางเพื่อผลผลิตเนื้อไม้ โดยกลุ่ม พันธุ์ยางชั้น 1 แนะนำเกษตรกรปลูกได้โดยไม่จำกัดเนื้อที่ปลูก และได้เพิ่มการแนะนำ พันธุ์ยางใหม่ของไทยในกลุ่มพันธุ์ยางชั้น 2 ที่ยังต้องศึกษาการปรับตัวในสภาพแวดล้อม ต่าง ๆ โดยพันธุ์ยางแต่ละพันธุ์มีลักษณะเด่นในเรื่องผลผลิต ความต้านทานโรค และ ข้อจำกัดที่แตกต่างกัน เพื่อให้เกษตรกรพิจารณาเลือกปลูกได้ตามความเหมาะสมของ แหล่งปลูกยางและวัตถุประสงค์ต่อไป”

โดยพันธุ์ยางที่สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ได้แนะนำในปี 2553 มีดังนี้¹
กลุ่ม 1: พันธุ์ยางเพื่อผลผลิตน้ำยาง

พันธุ์ยางชั้น 1	สถาบันวิจัยยาง 251	สถาบันวิจัยยาง 226	
	BPM 24	RRIM 600	
พันธุ์ยางชั้น 2	สถาบันวิจัยยาง 209	สถาบันวิจัยยาง 214	
	สถาบันวิจัยยาง 218	สถาบันวิจัยยาง 225	
	สถาบันวิจัยยาง 250	สถาบันวิจัยยาง 319	
	สถาบันวิจัยยาง 405	สถาบันวิจัยยาง 406	
	สถาบันวิจัยยาง 410	สถาบันวิจัยยาง 411	
	สถาบันวิจัยยาง 416	Haiken 2	PR 302
	PR 305	RRIC 100	RRIC 101

กลุ่ม 2: พันธุ์ยางเพื่อผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้

พันธุ์ยางชั้น 1	PB 235	PB 255	PB 260	RRIC 110
-----------------	--------	--------	--------	----------

¹กรมวิชาการเกษตร, สถาบันวิจัยยาง, ข้อมูลวิชาการยางพารา (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2533), หน้า 37.

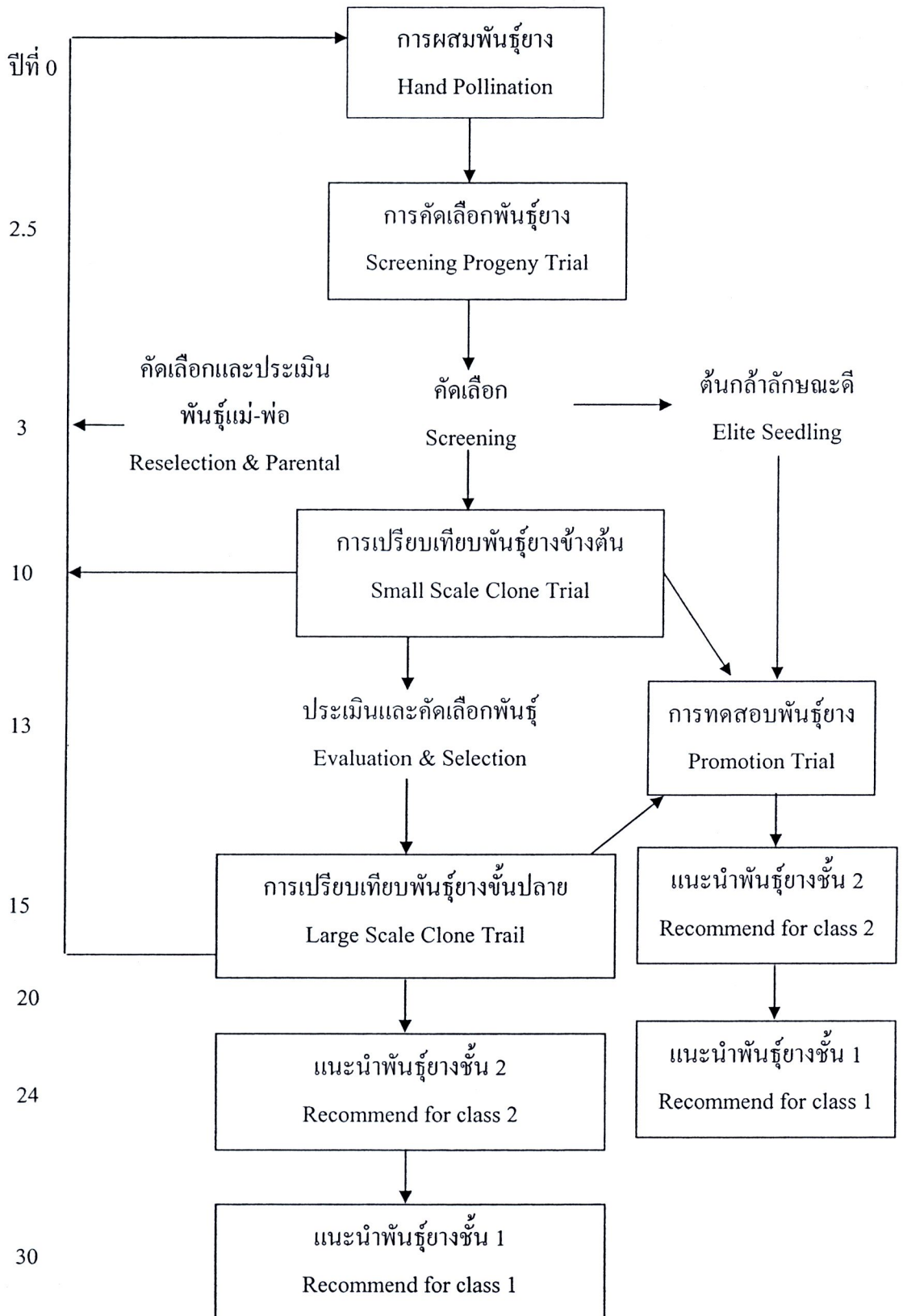
พันธุ์ยางชั้น 2	สถาบันวิจัยยาง 312	สถาบันวิจัยยาง 325
	สถาบันวิจัยยาง 403	สถาบันวิจัยยาง 404
	สถาบันวิจัยยาง 407	สถาบันวิจัยยาง 408
	สถาบันวิจัยยาง 409	สถาบันวิจัยยาง 412
	สถาบันวิจัยยาง 413	RRIC 121

กลุ่ม 3: พันธุ์ยางเพื่อผลผลิตเนื้อไม้

พันธุ์ยางชั้น 1	ละเชิงเทรา 50	AVROS 2037	BPM 1
พันธุ์ยางชั้น 2	สถาบันวิจัยยาง 401	สถาบันวิจัยยาง 414	
	สถาบันวิจัยยาง 415	RRII 118	RRII 203

จากคำแนะนำพันธุ์ยางของสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร สามารถพิจารณาได้ว่า สถาบันวิจัยยางได้ทำการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ยางอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้พันธุ์ยางใหม่ ในอันที่จะตอบสนองความต้องการของเกษตรกร ซึ่งในการปรับปรุงพันธุ์ยางนั้น สถาบันวิจัยยาง ได้แสดงแผนภูมิภาพ¹ ในอันที่จะขั้นตอนในการพัฒนาพันธุ์ยางไว้ดังนี้

¹กรมวิชาการเกษตร, สถาบันวิจัยยาง, เรื่องเดียวกัน, หน้า 37.

ภาพที่ 1 การปรับปรุงพันธุ์ยาง

สำหรับในกรณีที่เกิดโรคระบาดกับยางในท้องที่ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดเขตนั้นให้เป็นเขตห้ามปลูกยางตามมาตรา 6 (5) เมื่อได้มีประกาศกำหนดเขตห้ามปลูกแล้ว ห้ามมิให้ปลูกต้นยางขึ้นในเขตดังกล่าวอีก และหากมีกรณีจำเป็นต้องทำลายต้นยางในเขตห้ามปลูก ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้ทำสวนยางทำลายต้นยางของตนที่เห็นว่าเอื้อต่อการระบาดตามวิธีการของอธิบดีได้

1.10 ตลาดกลางแลกเปลี่ยนยางธรรมชาติ

แม้ไทยเป็นประเทศที่ผลิตยางธรรมชาติได้มากที่สุดในโลก และส่งออกยางเป็นอันดับที่หนึ่งของโลกก็ตาม แต่ไทยก็ยังไม่มียระบบตลาดแลกเปลี่ยนที่ต่างประเทศยอมรับ จึงไม่สามารถกำหนดราคารายางและประกาศราคารายางได้ กลับให้ประเทศที่มีได้เป็นผู้ผลิตยางเป็นผู้กำหนดราคารายาง ต้องใช้ราคารายางของตลาดญี่ปุ่น ของตลาดสิงคโปร์ มากำหนดราคารายางที่ผู้ส่งออกขาย แต่ในพระราชบัญญัตินี้ได้มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สามารถตั้งตลาดแลกเปลี่ยนยางธรรมชาติเพื่อให้ผู้ค้ายางและผู้นำเข้ายาง และผู้ส่งออกยาง ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การค้ายาง ที่ตลาดกลางแลกเปลี่ยนยางกำหนดไว้

1.11 อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจอย่างกว้างขวางซึ่งมีอำนาจดังต่อไปนี้

1.11.1 เป็นอำนาจหน้าที่ในการรับแจ้งข้อมูลผู้ทำสวนยางเกี่ยวกับ เนื้อที่สวนยาง จำนวนต้นยาง พันธุ์ของต้นยางที่ปลูกในสวนยาง และปริมาณเนื้อยางที่ปลูกได้ในแต่ละปี

1.11.2 อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดี (ผู้อนุญาต) ในการรับจดทะเบียนเป็นผู้ค้ายาง ผู้ส่งออกยาง นำเข้ายาง ตั้งโรงงานทำยาง ขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้า

1.11.3 อำนาจหน้าที่ทั่วไปซึ่งเป็นอำนาจอย่างกว้างที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 มีอำนาจปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เสมือนเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ดังจะกล่าวต่อไปนี้

1.11.3.1 อำนาจที่จะเข้าไปในสวนยางหรือแปลงเพาะต้นยาง ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจสอบเนื้อที่สวนยาง จำนวนต้นยาง พันธุ์ต้นยาง วิธีการทำสวนยาง และเข้าไปในร้านค้ายาง สถานที่เก็บยาง โรงทำยาง โรงงานผลิตภัณฑ์ยาง สถานที่ใช้ในการวิเคราะห์และตรวจสอบคุณภาพยางในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบใบอนุญาต ปริมาณและคุณภาพของยาง เครื่องมือ เครื่องใช้ และวิธีการในการผลิตยาง การวิเคราะห์ และการตรวจสอบคุณภาพยาง จำนวนและประวัติลูกจ้างของผู้รับใบอนุญาต ตลอดจนเอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

1) อำนาจที่จะนำต้นยางหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยาง หรือยางไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบวิเคราะห์

2) อำนาจที่จะเข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อตรวจสอบพันธุ์ต้นยางและยาง และยึดอายัดต้นยางหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยาง ยาง ภาชนะบรรจุยาง เครื่องมือเครื่องใช้ และเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

3) อำนาจให้มีหนังสือสอบถามหรือเรียกผู้ทำสวนยางหรือธุรกิจยาง หรือผู้รับใบอนุญาต หรือตัวแทนหรือลูกจ้างของบุคคลดังกล่าวมาให้ถ้อยคำ หรือคำชี้แจงเกี่ยวกับการทำสวนยางหรือกิจการที่ได้รับอนุญาตหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบ

1.12 บทกำหนดโทษ

ตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ได้กำหนดโทษหากผู้ทำสวนยาง หรือผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับยางไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมีโทษเริ่มตั้งแต่ปรับไปจนถึงโทษจำคุก หรือทั้งจำคุกทั้งปรับ ซึ่งมาตรา 7 วรรคหนึ่งกำหนดให้ผู้ทำสวนยางแจ้งเนื้อที่สวนยาง จำนวนต้นยาง พันธุ์ต้นยาง และปริมาณเนื้อยางที่ทำได้ในแต่ละปี

ภายในกำหนดตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดไว้ในประกาศ หากไม่ปฏิบัติตามดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท และหากกรณีที่มีโรคระบาดเกี่ยวกับยางเกิดในท้องที่ใด ซึ่งมีประกาศกำหนดเป็นเขตห้ามปลูก ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับเป็นรายต้นต้นละไม่เกินหนึ่งร้อยบาท และต้นยางที่ปลูกต้องทำลายเสีย หากไม่ทำลายต้นยางนั้น หรือไม่ทำลายตามคำสั่งของอธิบดี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจทำลายต้นยางดังกล่าวได้ โดยให้ผู้ฝ่าฝืนเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย

ในการทำสวนยางผู้ทำสวนยางในท้องที่ที่ได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตทำสวนยาง วิธีการทำสวนยางตามมาตรา 6 (3) หรือ (6) ผู้ใดไม่ปลูกต้นยางพันธุ์ดี และปลูกตามวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ตามมาตรา 9 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท และถ้าต้นยางที่ปลูกนั้นมิใช่ต้นยางพันธุ์ดีที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดว่าเหมาะสมที่จะปลูกในท้องที่ดังกล่าวให้ทำลายเสีย ถ้าผู้ทำสวนยางไม่ทำลายต้นยางที่ไม่ใช่ต้นยางพันธุ์ดีตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจทำลายต้นยางดังกล่าวได้ โดยผู้ทำสวนยางเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย

ส่วนผู้ที่ประกอบธุรกิจค้ายาง ผู้นำยางเข้า หรือผู้ส่งออกยาง ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การค้ายางที่ตลาดกลางแลกเปลี่ยนยางธรรมชาติกำหนด หากไม่ปฏิบัติตามต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท กรณีที่จะนำเข้าหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งต้นยาง ดอก เมล็ด หรือตาของต้นยาง หรือส่วนใดของต้นยางที่อาจใช้เพาะพันธุ์ได้ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต หรือ การขนย้ายยางภายในเขตควบคุมการขนย้ายยาง ผู้ใดจะขนย้ายยาง ผ่านเข้าออกเขตดังกล่าวต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต หรือผู้ใดประสงค์ที่จะตั้งโรงทำยางจะต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตเสียก่อน ผู้ใดที่ไม่ปฏิบัติตามมีโทษถึงจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

การค้ายาง การขยายพันธุ์ยางเพื่อการค้า หรือการจัดวิเคราะห์หรือทดสอบคุณภาพยางนั้น จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต หากไม่ปฏิบัติตาม มีโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท โดยเฉพาะผู้ค้ายางต้องทำบัญชีการซื้อขาย การจำหน่ายยางและปริมาณยางคงเหลือ รวมทั้งต้องตรวจใบอนุญาตค้ายาง จดเลขที่ใบอนุญาตค้ายางของแต่ละฝ่าย และจดปริมาณยางที่ซื้อขายแลกเปลี่ยน ในแต่ละครั้ง เพื่อทำบัญชีตามมาตรา 23 หากไม่ปฏิบัติตาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

การนำยางเข้ามาหรือส่งออกยาง ไปนอกราชอาณาจักรนั้นต้องได้รับ ใบอนุญาตเป็นผู้นำเข้าหรือส่งออก หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ โดยเฉพาะการส่งยางออกนั้นต้องส่งยางที่ได้มาตรฐานและบรรจุหีบห่ออย่างดี หากไม่ปฏิบัติตามต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ยังได้บัญญัติโทษต่าง ๆ ไว้หากผู้ได้รับ ใบอนุญาตทำสวนยางหรือการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับยางพาราไม่ปฏิบัติตาม อาทิเช่น กรณีที่ใบอนุญาตขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้า ใบอนุญาตค้ายาง ตั้งโรงทำยาง นำเข้าหรือส่งออกยาง และใบอนุญาตจัดวิเคราะห์หรือทดสอบคุณภาพยาง สูญหายหรือถูกทำลาย ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และยื่นขอรับใบแทนภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลาย หรือหากเลิกกิจการที่ได้รับอนุญาตตาม พระราชบัญญัตินี้ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลิกกิจการ หากไม่ปฏิบัติตามต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สองพันบาท ในกรณีที่มีการปฏิบัติการฝ่าฝืนตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจเรียกผู้ใดมาให้อภัยคำ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานหรือสิ่งใดตามคำสั่งของคณะกรรมการที่สั่งตามมาตรา 17 หรือหากไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามหน้าที่ ตาม มาตรา 41 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เมื่อมีการลงโทษกรณีตามมาตรา 49 มาตรา 50 มาตรา 52 หรือมาตรา 54 ให้ริบต้นยาง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยาง ยาง เครื่องมือเครื่องใช้ รวมทั้งภาชนะ และหีบห่อบรรจุยางที่เกี่ยวข้องกับความผิดในคดี และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดการทำลายเสียหรือจัดการอย่างอื่นตามที่เห็นสมควร

2. กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบกิจการยาง พ.ศ. 2553

กฎกระทรวงฉบับนี้ออกตามความมาตรา 5 (1) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ที่บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม ซึ่งกฎกระทรวงฉบับนี้ได้กำหนดค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้

- (1) ใบอนุญาตนำเข้าซึ่งต้นยาง ดอก เมล็ด หรือตาของต้นยาง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยางที่อาจใช้เพาะพันธุ์ได้ ฌบับละ 50 บาท
- (2) ใบอนุญาตส่งออกซึ่งต้นยาง ดอก เมล็ด หรือตาของต้นยาง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยางที่อาจใช้เพาะพันธุ์ได้ ฌบับละ 50 บาท
- (3) ใบอนุญาตขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้า ฌบับละ 50 บาท
- (4) ใบอนุญาตค้ายาง ฌบับละ 50 บาท
- (5) ใบอนุญาตตั้งโรงทำยาง ฌบับละ 50 บาท
- (6) ใบอนุญาตเป็นผู้นำยางเข้ามาในราชอาณาจักร ฌบับละ 250 บาท
- (7) ใบอนุญาตเป็นผู้ส่งยางออกไปนอกราชอาณาจักร ฌบับละ 250 บาท
- (8) ใบผ่านด่านศุลกากร (เก็บตามน้ำหนักของยางที่นำเข้าหรือส่งออก)
กิโลกรัมละ 0.002 บาท
- (9) ใบอนุญาตเป็นผู้จัดให้มีการวิเคราะห์หรือการทดสอบคุณภาพยาง ฌบับละ 50 บาท
- (10) ใบอนุญาตนำยางเข้าไป ในผ่านหรือออกจากเขตควบคุมการขนย้ายยาง ฌบับละ 25 บาท
- (11) ใบแทนใบอนุญาตตาม (3) (4) (5) (6) (7) และ (9) ฌบับละ 10 บาท
- (12) การต่ออายุใบอนุญาตตาม (3) (4) (5) (6) (7) และ (9) ครั้งละเท่ากับ
ค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตประเภทนั้นแต่ละฉบับ

3. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เรื่อง การกำหนด

มาตรฐานยาง และวิธีการมัดยางและการบรรจุ

หีบห่อยางเพื่อการส่งออก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 (10) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมยางออกประกาศเรื่อง การกำหนดมาตรฐานยางและวิธีการมัดยางและการบรรจุหีบห่อยางเพื่อการส่งออกไว้ ดังต่อไปนี้

1) ยางตามประกาศนี้ให้หมายถึงยางแท่งที่ผลิตโดยระบุคุณภาพมาตรฐาน (Technically Specified Rubber) ซึ่งเป็นการผลิตแบบหนึ่งที่ยอมรับในวงการผู้บริโภทยางโดยทั่วไป มีชื่อเรียกว่ายางแท่งเอสทีอาร์ (STR--Standard Thai Rubber)

2) มาตรฐานยางแท่งเอสทีอาร์

ยางแท่งที่กำหนดในมาตรฐานยางแท่งเอสทีอาร์ มี 8 ชั้น ได้แก่

(1) ยางแท่งเอสทีอาร์ XL (STR XL)

(2) ยางแท่งเอสทีอาร์ 5L (STR 5L)

(3) ยางแท่งเอสทีอาร์ 5 (STR 5)

(4) ยางแท่งเอสทีอาร์ 5 CV (STR 5 CV)

(5) ยางแท่งเอสทีอาร์ 10 (STR 10)

(6) ยางแท่งเอสทีอาร์ 10 CV (STR 10 CV)

(7) ยางแท่งเอสทีอาร์ 20 (STR 20)

(8) ยางแท่งเอสทีอาร์ 20 CV (STR 20 CV)

3) สมบัติของยางแท่งเอสทีอาร์

รายละเอียดการกำหนดชั้นและขีดจำกัดสมบัติต่าง ๆ ของยางแท่งเอสทีอาร์ เป็นดังนี้

ข้อกำหนดมาตรฐานยางแท่งไทย

ตารางที่ 1 ลักษณะยางคงรูปโดยใช้สูตรยาง ACS 1 หรือสูตรของผู้ซื้อ/ผู้ผลิต จัดให้ตามความต้องการ

สมบัติ/ชั้นยางแท่ง	STR XL	STR 5L	STR 5	STR 5 CV**	STR 10	STR 10 CV**	STR 20	STR 20 CV**
	น้ำยาง	น้ำยาง/ยางแผ่น		ยางก้อน/ยางแผ่น				
ปริมาณสิ่งสกปรก, % ไม่เกิน	0.02	0.04	0.04	0.08	0.08	0.16	0.16	0.16
ปริมาณกำ, % ไม่เกิน	0.40	0.40	0.60	0.60	0.60	0.60	0.80	0.80
ปริมาณไนโตรเจน, % ไม่เกิน	0.50	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60
ปริมาณสิ่งระเหย, % ไม่เกิน*	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80
ความอ่อนตัวเริ่มแรก, ไม่ต่ำกว่า	35.00	35.00	35.00	-	30/00	-	30/00	-
ดัชนีความอ่อนตัว, ไม่ต่ำกว่า	60/00	60/00	60/00	60/00	50/00	50/00	40/00	40/00
สี วัดด้วยไลวบอนด์ ไม่เกิน	4/00	6/00	-	-	-	-	-	-
ความหนืด ML (1'+4') 100°C	-	-	-	**	-	**	-	**
แถบสี	ฟ้า	เขียวอ่อน	เขียวอ่อน	ตัวอักษรขาวบนพื้นเขียวอ่อน	น้ำตาล	ตัวอักษรขาวบนพื้นน้ำตาล	แดง	ตัวอักษรขาวบนพื้นแดง

*ขีดจำกัดของผู้ผลิตไม่เกิน 0.50%

**ขีดจำกัดของผู้ผลิต คือ STR 5 CV มีความหนืด 70 (+7, -5), 60 (+7, -5), 50 (+7, -5) และ 40 (+7, -5)

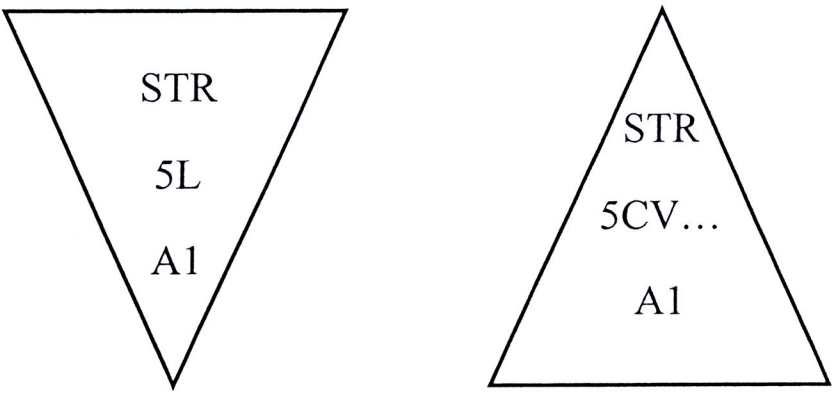
STR 10 CV มีความหนืด 60 (+7, -5)

STR 20 CV มีความหนืด 65 (+7, -5)

ที่มา. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรมวิชาการเกษตร, สถาบันวิจัยยาง, ข้อมูลวิชาการยางพารา 2553 [Online], available URL: <http://www.rubberthai.com/about/data.php>, 2553 (กรกฎาคม, 1).

4) สัญลักษณ์มาตรฐานยางแท่งเอสทีอาร์

สัญลักษณ์ที่ใช้สำหรับมาตรฐานยางแท่งเอสทีอาร์ เป็นเครื่องหมายสามเหลี่ยมด้านเท่ากลับฐานขึ้นข้างบน ภายในรูปสามเหลี่ยม ด้านบนเป็นอักษร STR ถัดลงมาเป็นอักษรและเลขแสดงชั้นยาง และล่างสุดเป็นรหัสประจำโรงงานผลิต

ภาพที่ 2 ตัวอย่างเครื่องหมายเอสทีอาร์

5) รหัสสีประจำชั้นยาง
สีต่าง ๆ ที่ใช้เป็นรหัสสีประจำชั้นยาง เป็นดังนี้

ชั้นยางแท่ง	สีประจำชั้นยาง	ตัวอย่างสี
STR XL	ฟ้า	
STR 5L	เขียวอ่อน	
STR 5	เขียวอ่อน	
STR 5 CV	ตัวอักษรขาวบนพื้นเขียวอ่อน	
STR 10	น้ำตาล	
STR 10 CV	ตัวอักษรขาวบนพื้นน้ำตาล	
STR 20	แดง	
STR 20 CV	ตัวอักษรขาวบนพื้นแดง	

ภาพที่ 3 รหัสสีประจำชั้นยาง

6) น้ำหนักและขนาดแท่งยาง

ยางแท่งเอสทีอาร์ควรมีน้ำหนักและขนาดแท่ง ดังนี้

- (1) น้ำหนัก 33 1/3 กก. ขนาด (กว้าง x ยาว x สูง) 330 x 670 x 170 มม.3
- (2) น้ำหนัก 35 กก. ขนาด (กว้าง x ยาว x สูง) 330 x 670 x 180 มม.3
- (3) น้ำหนักและขนาดอื่นตามสากลยอมรับ

7) การบรรจุหีบห่อ

- (1) การใช้พลาสติกห่อแท่งยางและพันแท่งยาง

พลาสติกที่ใช้ในการห่อแท่งยาง เป็นพลาสติกพอลิเอทธิลีนหรือโพลิธิน (Polyethylene or Polythene) ชนิดความหนาแน่นต่ำ (Low Density)

ก. สมบัติของพลาสติก

อุณหภูมิจุดหลอมตัว (ไม่เกิน) 109°C

สามารถผสมเข้ากับยางได้ที่อุณหภูมิ (ไม่เกิน) 110°C

ความหนา 0.03-0.04 มม. หรือความหนาที่สากลยอมรับ

ข. ขนาดของพลาสติก

พลาสติกที่ใช้ห่อแท่งยางเป็นชนิดใส

พลาสติกที่ใช้พันแท่งยางเป็นชนิดสีขาวทึบแสงกว้าง 5 ซม. และระบุ

- (2) แท่งยางที่บรรจุต้องไม่มีสิ่งปนเปื้อนทั้งภายนอกและภายในแท่งยาง

- (3) บรรจุภัณฑ์

ก. ชนิดบรรจุภัณฑ์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลที่ยอมรับทั่วไป กรณีใช้ไม้ประกอบเป็นลัง จะต้องใช้ไม้ (ไม่มีเปลือกและกะพี้) ที่ผึ่งแห้งแล้ว ปราศจากแมลงทำลายไม้และแมลงอื่น ๆ

ข. ขนาดบรรจุภัณฑ์

- ก) 30 ก้อนต่อลัง

น้ำหนักก้อนละ 33 1/3 กก. หรือ 1.0 ตันต่อลัง น้ำหนักรวม 5 ตันต่อชุด

น้ำหนักก้อนละ 35 กก. หรือ 1.05 ตันต่อลัง น้ำหนักรวม 5.25 ตัน

ต่อชุด

ข) 36 ก้อนต่อลึง

น้ำหนักก้อนละ 33 1/3 กก. หรือ 1.2 ตันต่อลึง น้ำหนักรวม 6 ตันต่อชุด

น้ำหนักก้อนละ 35 กก. หรือ 1.26 ตันต่อลึง น้ำหนักรวม 6.3 ตันต่อชุด

ค) ขนาดบรรจุภัณฑ์ตามสากลยอมรับ

4. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เรื่อง กำหนดเขต

ทำสวนยาง วิธีการทำสวนยาง และต้นยางพันธุ์ดี

ตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ ฉบับนี้ ออกโดยอำนาจของรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการยาง ตามความในมาตรา 5 (2) และมาตรา 6 (2) (3) (4) และ (6) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2547 มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1) กำหนดให้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติหรือป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติที่องค์การสวนยาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นเขตทำสวนยางตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542

2) กำหนดให้พันธุ์ยางตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร เป็นต้นยางพันธุ์ดีที่เหมาะสมแก่การปลูกในพื้นที่

3) วิธีการทำสวนยาง ในพื้นที่ตามข้อ 1) ให้เป็นไปตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรและสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง

4) ผู้ทำสวนยาง (องค์การสวนยาง) ในพื้นที่ตามข้อ 1) ต้องแจ้งเนื้อที่สวนยาง จำนวนต้นยาง พันธุ์ของต้นยางที่ปลูกในสวนยาง และปริมาณเนื้อยางที่ผู้ทำสวนยางทำได้ ในแต่ละปีต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตร

5. กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2511) ออกตามความใน

พระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช 2481

เป็นกฎหมายลำดับรองที่ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช 2481 โดยเหตุผลในการตรากฎกระทรวงฉบับที่ 9 เนื่องจาก มีการเลิกกำหนดโควตayang ที่ทำให้ยางมีราคาตกต่ำมาก เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเจ้าของสวนยางจึงเห็นยกเลิกการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการออกไปกำกับคูปองและใบสุทธิยาง ทั้งปรับปรุงกฎกระทรวงดังกล่าวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงได้ทำการยกเลิกกฎกระทรวงเดิมทั้ง 8 ฉบับ และรวมเป็นฉบับเดียว ซึ่งสาระสำคัญของกฎกระทรวงฉบับที่ 9 มีสาระสำคัญดังนี้

5.1 การค้ายาง

การค้ายางนั้น ผู้ประสงค์ที่จะทำการค้ายาง ต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต¹ การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตนั้นต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง² กฎกระทรวงที่ใช้เป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตการค้ายาง ยังคงใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2511) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยางพุทธศักราช 2481 มีหลักเกณฑ์ดังนี้

5.1.1 ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตค้ายาง ต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ พร้อมด้วยค่าธรรมเนียม เมื่อได้รับใบอนุญาตค้ายาง จึงทำการค้ายางได้ ใบอนุญาตค้ายางฉบับหนึ่งให้ใช้เฉพาะร้านค้ายางแห่งหนึ่ง³

¹พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 22.

²เรื่องเดียวกัน, มาตรา 30.

³กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2511) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช 2481, ข้อ 3.

5.1.2 การค้าระหว่างผู้ค้ายางด้วยกัน ผู้ซื้อต้องตราใบอนุญาตค้ายางของผู้ขายก่อนและให้ผู้ซื้อจดเลขที่ใบอนุญาตค้ายางของผู้ขายและนำหน้าที่ยกขานที่ซื้อขายกันไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการทำบัญชี¹

5.1.3 การค้ายางระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ขายทอดตลาดยางของกลางกับผู้ค้ายางในกรณีที่มีการขายทอดตลาดยางของกลางผู้ผู้ราคาจะต้องแสดงใบอนุญาตค้ายางต่อเจ้าหน้าที่ผู้ขายทอดตลาดยางของกลาง²

5.1.4 ผู้ค้ายางจะต้องรักษาและกรอกรายการลงในบัญชีตามแบบพิมพ์ที่กำหนดให้³ คือ

5.1.4.1 บัญชีซื้อขาย สำหรับจกรายการทุกครั้งที่ทำการซื้อขายหรือได้มาซึ่งยาง

5.1.4.2 บัญชีจำหน่ายยาง สำหรับจกรายการทุกครั้งที่ทำการขายหรือจำหน่ายยาง

5.1.4.3 บัญชียางคงเหลือ สำหรับจกรายการประจำวันให้ทราบ น้ำหนักยางที่เป็นของผู้ค้ายางซึ่งเก็บไว้ ณ ที่ใด และของผู้อื่นที่อยู่ในความครอบครองของผู้ค้ายาง

5.1.5 ภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป ผู้ค้ายางต้องส่งรายงานการค้าต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่⁴

5.2 การนำยางเข้าหรือส่งยางออกนอกราชอาณาจักร

การนำยางเข้ามาในหรือส่งยางออกไปนอกราชอาณาจักร ต้องได้รับใบอนุญาตเป็นผู้นำยางเข้ามาหรือผู้ส่งยางออกจากผู้อนุญาต การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตนั้น

¹กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2511) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช 2481, ข้อ 4.

²เรื่องเดียวกัน, ข้อ 5.

³เรื่องเดียวกัน, ข้อ 6.

⁴เรื่องเดียวกัน, ข้อ 7.

⁵พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 27.

ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง¹ กฎกระทรวงที่ใช้เป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขออนุญาตการค้าขาย ยังคงใช้กฎกระทรวงฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2511) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยางพทุทศักราช 2481 มีหลักเกณฑ์ดังนี้

5.2.1 ยางที่นำเข้า หรือส่งออกนอกราชอาณาจักรเพื่อเป็นตัวอย่าง และมีน้ำหนักไม่เกิน 5 กิโลกรัม ให้ถือว่าได้รับอนุญาตให้นำเข้าหรือส่งออกได้² ซึ่งกฎหมายได้มีการแก้ไขใหม่ดังนี้ “ยางที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรเพื่อเป็นตัวอย่างและมีน้ำหนักไม่เกิน 5 กิโลกรัม ให้ถือว่าได้รับอนุญาตให้ส่งออกได้” ตามบทบัญญัติที่ได้แก้ไขใหม่ในข้อ 1 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2518) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2481 แต่ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 มาตรา 26 นั้นกฎหมายไม่ได้จำกัดเฉพาะการส่งออกเท่านั้น แต่หมายรวมถึงให้รวมถึงการนำยางเข้ามาในประเทศหรือส่งยางออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อเป็นตัวอย่างและมีน้ำหนักไม่เกินห้ากิโลกรัมด้วย

5.2.2 ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตนำยางเข้าในราชอาณาจักร ต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ พร้อมด้วยค่าธรรมเนียม ฉบับละ 100 บาท

5.2.3 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรหรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรมอบหมายเป็นผู้ออกใบอนุญาตนำยางเข้าในราชอาณาจักร โดยใบอนุญาตให้มีอายุ 60 วัน นับแต่วันออกใบอนุญาตและยางที่นำเข้าจะต้องมีใบแสดงแหล่งกำเนิดซึ่งเจ้าหน้าที่ของประเทศรัฐ หรือ อาณาเขตที่เป็นแหล่งผลิตได้ออกให้กำกับมาด้วย

5.2.4 ใบอนุญาตนำยางเข้าในราชอาณาจักรฉบับหนึ่ง ๆ ให้ใช้สำหรับนำยางเข้าเพียงจำนวนไม่เกิน 5,000 กิโลกรัม โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ดังนี้

5.2.4.1 ใบอนุญาตนำยางเข้าไม่เกิน 2,500 กิโลกรัม ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ฉบับละ 50 บาท

¹พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, มาตรา 30.

²เรื่องเดียวกัน, ข้อ 8.

5.2.4.2 ใบอนุญาตนำยางเข้ามากกว่า 2,500 กิโลกรัม แต่ไม่เกิน 5,000 กิโลกรัม ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ฉบับละ 100 บาท

5.2.5 เมื่อได้ใช้ใบอนุญาตฉบับใดนำยางเข้าในราชอาณาจักร ก็ให้ผู้รับอนุญาตส่งคืนใบอนุญาตฉบับนั้นต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่พร้อมด้วยหลักฐานการนำเข้า

5.2.6 ผู้ค้าที่จะเป็นผู้ส่งออกนอกราชอาณาจักร จะส่งออกได้แต่เฉพาะผ่านด่านศุลกากรด่านใดด่านหนึ่ง และให้ผู้ประสงค์จะส่งยางออกนอกราชอาณาจักรนั้นยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้เป็นผู้รับส่งยางออกนอกราชอาณาจักร ต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ซึ่งออกใบอนุญาตค้ายางพร้อมด้วยค่าธรรมเนียม¹ แต่ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 27 ได้กำหนดให้สามารถนำยางเข้าหรือส่งยางออกทางด่านศุลกากรที่ระบุไว้ในใบผ่านศุลกากร อันสอดคล้องกับกฎกระทรวงฉบับนี้ในข้อที่ 12 โดยมีเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติดังนี้

5.2.6.1 ก่อนส่งยางออกนอกราชอาณาจักรไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง ผู้ส่งยางออกต้องยื่นคำขอรับใบผ่านด่านศุลกากรเพื่อส่งยางออกนอกราชอาณาจักรต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ซึ่งออกใบอนุญาตค้ายางเพื่อทำการตรวจสอบบัญชีของผู้ค้ายาง และตรวจสอบยางในครอบครองของผู้ค้ายางที่ขอส่งยางออก

5.2.6.2 เมื่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ตรวจสอบเป็นการถูกต้องแล้ว ให้ออกใบผ่านด่านศุลกากร ส่งไปยังพนักงานศุลกากรใบผ่านด่านศุลกากร ซึ่งฉบับหนึ่งให้ใช้ได้เพียงครั้งเดียว² (ปัจจุบันกฎหมายได้ยกเลิกระเบียบวิธีการดังกล่าวแล้ว)

5.2.6.3 ใบผ่านด่านศุลกากรฉบับหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับยางที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรจำนวนไม่เกิน 50,000 กิโลกรัมและให้ใช้ได้เพียงครั้งเดียว

¹พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542, ข้อ 10.

²กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2527) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช 2481.

เมื่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ได้ตรวจถูกต้องแล้ว ให้ออกใบอนุญาตให้เป็นผู้ส่งออกนอกราชอาณาจักร

5.3 การมียางไว้ในครอบครอง โรงรีดยาง โรงรมยาง

ในเรื่องการมียางไว้ในครอบครองนั้น กฎหมายไม่ได้มีการแก้ไขใหม่ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2511) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยางพุทธศักราช 2481 มีรายละเอียดดังนี้

5.3.1 เมื่อผู้ค้ายางสำหรับร้านค้ายางแห่งหนึ่งประสงค์จะมียางไว้ในครอบครอง จำนวนตั้งแต่ 1,200 กิโลกรัมขึ้นไป ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตมียางไว้ในครอบครอง ต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่พร้อมด้วยค่าธรรมเนียม¹

5.3.2 เมื่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ได้ตรวจถูกต้องแล้ว ให้ออกใบอนุญาตมียางไว้ในครอบครอง

5.3.3 เมื่อผู้ค้ายางประสงค์จะตั้งโรงรีดยาง ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตั้งโรงรีดยางต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ พร้อมด้วยค่าธรรมเนียม เมื่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ได้ตรวจถูกต้องแล้ว ให้ออกใบอนุญาตตั้งโรงรีดยาง²

5.3.4 เมื่อผู้ค้ายางประสงค์จะตั้งโรงรมยาง ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตั้งโรงรมยางต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ พร้อมด้วยค่าธรรมเนียม เมื่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ได้ตรวจถูกต้องแล้ว ให้ออกใบอนุญาตตั้งโรงรมยาง³

โดยใบอนุญาตมียางไว้ในครอบครอง โรงรีดยาง โรงรมยาง ให้ผู้รับใบอนุญาตแสดงไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ ที่ทำการของตน⁴

¹กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2527) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยางพุทธศักราช 2481, ข้อ 13.

²เรื่องเดียวกัน, ข้อ 14.

³เรื่องเดียวกัน, ข้อ 15.

⁴เรื่องเดียวกัน, ข้อ 16.

5.4 การปลูกใหม่

ในเรื่องการปลูกยางใหม่ มีหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2511) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช 2481 ดังนี้

5.4.1 ผู้ใดได้มาซึ่งสิทธิในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ถ้าประสงค์จะขอรับใบอนุญาตทำการปลูกใหม่ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตปลูกใหม่ต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ พร้อมด้วยค่าธรรมเนียม โดยแสดงจำนวนเนื้อที่และหลักฐานการได้มาซึ่งสิทธิในที่ดิน เมื่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ได้ตรวจถูกต้องแล้ว ให้ออกใบอนุญาตปลูกใหม่ให้

5.4.2 ใบอนุญาตปลูกใหม่ให้มีอายุสองปีนับแต่วันออกใบอนุญาต¹

5.4.3 ผู้รับใบอนุญาตปลูกใหม่ ต้องรายงานผลการปลูกใหม่ต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุ

5.5 ใบอนุญาตและการตั้งตัวแทน

ในเรื่องใบอนุญาตและการตั้งตัวแทนมีหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2511) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช 2481 ดังนี้

5.5.1 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาต ตาย ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นคำแจ้งความนี้ต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ พร้อมกับแสดงสิทธิในการเป็นทายาทหรือผู้จัดการมรดก เมื่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ได้บันทึกว่าตรวจถูกต้องแล้ว ให้ถือว่าทายาทหรือผู้จัดการมรดกนั้นเป็นผู้รับใบอนุญาตต่อไปจนกว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุ²

¹กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2527) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช 2481, ข้อ 17.

²เรื่องเดียวกัน, ข้อ 19.

5.5.2 ใบอนุญาตการทำการค้าขาย นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกภายนอกราชอาณาจักร มีขางไว้ในครอบครอง โรงรีดขาง โรงรมขาง หรือใบอนุญาตปลูกใหม่จะโอนกันมิได้¹

5.5.3 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตการค้าขาย โอนสิทธิในที่ดินของตนไปให้แก่บุคคลอื่น ให้ผู้รับโอนสิทธิในที่ดินซึ่งประสงค์จะทำขางต่อไปยื่นคำขอใหม่ต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ พร้อมด้วยหลักฐานการรับโอนสิทธิในที่ดิน เมื่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ตรวจถูกต้องแล้วให้ออกใบอนุญาต ให้แก่ผู้รับโอนสิทธิในที่ดินนั้นใหม่²

5.5.4 ในการติดต่อกับเจ้าพนักงานประจำท้องที่ ถ้าผู้รับใบอนุญาต ประสงค์จะตั้งตัวแทนเพื่อปฏิบัติการตามใบอนุญาตนั้น ๆ แทนตน ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอตั้งตัวแทนตามแบบที่กฎหมายกำหนดต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่เมื่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ตรวจถูกต้องแล้ว ให้บันทึกการตั้งตัวแทนไว้ในใบอนุญาตนั้น³

5.6 การออกใบแทน

ถ้าใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนต่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ พร้อมด้วยค่าธรรมเนียม เมื่อเจ้าพนักงานประจำท้องที่ตรวจถูกต้องแล้ว ให้ออกใบแทนให้

5.7 การคำนวณส่วนเทียบปริมาณขาง

กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2511) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมขางพุทธศักราช 2481 ได้กำหนดการคำนวณปริมาณขาง ให้ถือปริมาณของขางแห่งตามหลักเกณฑ์ดังนี้⁴

¹กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2527) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมขางพุทธศักราช 2481, ข้อ 20.

²เรื่องเดียวกัน, ข้อ 20 วรรคสอง.

³เรื่องเดียวกัน, ข้อ 21.

⁴เรื่องเดียวกัน, ข้อ 23.

5.7.1 นำยางธรรมชาติ ให้ถือว่ามิยางแห้งสามสิบห้าส่วนในร้อยส่วน

5.7.2 น้ำยางที่ได้ผ่านกรรมวิธีแปรสภาพจากน้ำยางธรรมชาติ ให้ถือว่ามิยางแห้งตามที่เจ้าพนักงานประจำท้องที่คำนวณได้ตามหลักวิทยาการ

5.7.3 เศษยาง ยางก้อน ยางแผ่น ยางแท่ง หรือยางชนิดอื่นนอกจากที่กล่าวมา ให้ถือว่าเป็นยางแห้งตามปริมาณในยางนั้น

5.8 อายุใบอนุญาต

ใบอนุญาตที่ออกตามความในกฎกระทรวงฉบับนี้ทุกชนิดให้มีอายุเพียงวันที่ 31 ธันวาคมของปีที่ออกใบอนุญาต และรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งต่ออายุได้อีกไม่เกินคราวละหนึ่งปี เป็นปี ๆ ไป

6. พระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง พ.ศ. 2503

มีวัตถุประสงค์ เพื่อดำเนินกิจการให้การสงเคราะห์การทำสวนยาง และการสงเคราะห์ปลูกแทนด้วยไม้ยืนต้นชนิดอื่นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และให้การช่วยเหลือเจ้าของสวนยางในการปรับปรุงสวนยางให้ดีขึ้น เนื่องจากสวนยางในประเทศไทยส่วนมากเป็นสวนเก่า และเป็นยางที่มีอายุขัยสั้น ทำให้การผลิตยางไม่ได้ผลตามที่ควรจะได้ ซึ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต้องกระทำด้วยการปลูกยางพันธุ์ดีแทนยางเก่า จึงสมควรให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนขึ้นเพื่อเป็นองค์กรที่ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาข้างต้น และผลจากการตราพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง พ.ศ. 2503 นั้น ทำให้มีการจัดตั้งองค์กรที่ชื่อว่า “สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง” (สกย.) ซึ่งมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจประเภทส่งเสริมที่ไม่แสวงหากำไร อยู่ภายใต้สังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

“สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง” (สกย.) มีภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล และนอกเหนือจากภารกิจตาม พระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางแล้ว รัฐบาลยังมอบนโยบายให้ สกย. ช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางให้รวมตัวจัดตั้งสหกรณ์กองทุนสวนยางโดยจัดสรรงบประมาณ สร้างโรงผลิตยางแผ่น ผึ่งแห้ง/รมควัน ให้กับกลุ่มเกษตรกร เพื่อแปรรูปผลผลิต เป็นยางแผ่นรมควัน หรืออบแห้ง

และสำหรับกลุ่มเกษตรกรที่รวมตัวกัน ไม่มากพอ ที่จะจัดตั้งสหกรณ์ รัฐก็ให้ สกย. จัดสร้างโรงเรือน ผลิตยางแผ่นดิบคุณภาพดี ให้ นอกจากนั้นรัฐยังมอบหมาย ให้ สกย. จัดตลาดประมูลยางระดับท้องถิ่น เพื่อให้เกษตรกร และพ่อค้ามาซื้อขายผลผลิต ที่ได้ คุณภาพมาตรฐาน และราคาที่เป็นธรรม

พระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ได้มีการปรับปรุงแก้ไขในปี 2505, 2518 และ 2530 รวม 3 ครั้ง โดยเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2505 คือ เพื่อให้มีบทบัญญัติ ให้คณะกรรมการ สงเคราะห์การทำสวนยาง มีอำนาจ นำเงินที่เป็นดอกผลของเงินสงเคราะห์ ถ้าหากมีมาใช้จ่าย ในการบริหารงาน สงเคราะห์ การทำสวนยาง และสงเคราะห์ผู้ทำ สวนยางได้ตามความเหมาะสม และแก้บทบัญญัติ ให้เจ้าของสวนยางขนาดเล็ก มีโอกาสได้รับการสงเคราะห์การทำสวนยาง ในที่ดินแปลง ใหม่ได้ มากยิ่งขึ้น เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับที่ 3 พ.ศ. 2518 คือ เนื่องจากไม้ยืนต้นบางชนิด เช่น มะพร้าว ปาล์มน้ำมัน และ ไม้ผลต่าง ๆ เป็นพืชทาง เศรษฐกิจ สมควรจะได้ดำเนินการส่งเสริม หรือสงเคราะห์ให้มีการปลูกแทน ต้นเก่าที่ ให้ผลน้อยเพื่อให้ได้ผลยิ่งขึ้นเช่นเดียวกับต้นยางพารา จึงจำเป็นต้องขยายวัตถุประสงค์ ของกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ให้สามารถให้การสงเคราะห์การปลูกแทนสวน ไม้ยืนต้นได้ด้วย โดยใช้เงินทุนค่าใช้จ่ายในการให้การสงเคราะห์ จากรัฐบาลหรือจาก กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์- การทำสวนยางและเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับที่ 4 พ.ศ. 2530 คือ เนื่องจากบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์ การทำสวนยาง พ.ศ. 2503 ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราเงินสงเคราะห์ ในการจัดเก็บ เงินสงเคราะห์จากผู้ส่งยางออกนอกราชอาณาจักร ยังไม่เหมาะสม กับสภาพการณ์ใน ปัจจุบัน จึงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดเก็บเงินสงเคราะห์ ตลอดจน อัตราเงินสงเคราะห์เสียใหม่ โดยกำหนดให้อัตราการจัดเก็บเงินสงเคราะห์สัมพันธ์กับ ระดับอัตราการจ่ายเงินสงเคราะห์ และอัตราอากรขาออกตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตรา- ศุลกากร เพื่อให้เงินสงเคราะห์ที่เก็บได้มีอัตราคงที่แน่นอน ซึ่งจะเป็ผลดีต่อการจัดทำ แผนการเงินเพื่อให้การสงเคราะห์แก่เจ้าของสวนยางได้แน่นอนยิ่งขึ้น และเพื่อให้อัตรา- การจัดเก็บเงินสงเคราะห์ และอัตราอากรขาออกรวมกันแล้วสามารถแข่งขันกับประเทศ

เพื่อนบ้านได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศในด้านการป้องกันการลักลอบส่งยางออกนอกประเทศ และยังสอดคล้องกับนโยบายทางการเงินของประเทศ และนอกจากนี้สมควรแก้ไของค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ตลอดจนมีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เพื่อให้การบริหารงานของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งสมควรกำหนดอัตราการจัดสรรเงินสงเคราะห์เสียใหม่ เพื่อให้เพียงพอกับการที่จะนำไปใช้จ่ายในการบริหารงานการสงเคราะห์ และเพื่อให้ได้ผู้มีที่ดินเป็นของตนเอง แต่ไม่เคยมีสวนยางมาก่อน ให้ได้รับการสงเคราะห์ปลูกยางพันธุ์ดี

7. พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนยาง พ.ศ. 2504

ในระหว่างปีพ.ศ. 2482-พ.ศ. 2484 หัวหน้ากองการยาง (พระยาอนุวัตินวรักษ์) ซึ่งขณะนั้นกองการยางยังสังกัดอยู่ในกรมป่าไม้ได้รับเงินจำนวนหนึ่งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ให้ไปซื้อที่ดินสวนยางในตำบลนาบอน และตำบลช้างกลาง อำเภอทุ่งสง และอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏว่าซื้อได้ประมาณ 6-7 แห่ง รวมเนื้อที่ประมาณ 450 ไร่ และรับฝากขายอีกหลายแปลงเนื้อที่ประมาณ 170 ไร่ ขณะที่ออกหาซื้อที่ดินสวนยาง พระยาอนุวัตินวรักษ์ ได้สำรวจพบสวนยางปลูกใหม่ อายุประมาณ 1-2 ปี เป็นจำนวนหลายพันไร่ ปลูกติดต่อกันอยู่ในพื้นที่ที่บุกเบิกใหม่ ปรากฏว่าต่อมาที่ดินปลูกสร้างสวนยางใหม่เหล่านี้ เป็นที่ดินที่มีการบุกเบิกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพิ่งจะมาหักล้างถางพงบุกเบิกปลูกยางเมื่อ 1-2 ปีมานี้เอง อายุของต้นยางเป็นพยานได้ชี้แจงพระยาอนุวัตินวรักษ์ จึงได้ร่วมมือกับที่ดินจังหวัด ดำเนินการสอบสวนและจับไล่ผู้บุกรุกที่ดินเพื่อเตรียมร้อยของที่ดินและป่าแห่งนี้ ทางราชการจึงได้ออกพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตหวงห้ามที่ดินในท้องที่ ตำบลช้างกลาง อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช พุทธศักราช 2484 เมื่อวันที่ 14 เมษายน 2484 หวงห้ามที่ดินดังกล่าวไว้เพื่อการเกษตร รวมเนื้อที่ในเขตพระราชกฤษฎีกาประมาณ 12,000 ไร่ ในเนื้อที่ดังกล่าวปรากฏว่ามีต้นยางอ่อนปลูกอยู่แล้วประมาณ 6,000 ไร่ นอกจากนี้ยังมีสภาพเป็นป่าอยู่ สวนยาง

6,000 ไร่ ดังกล่าวนี้นี้ได้ตกมาอยู่ในความดูแลของกองการยาง กรมป่าไม้ กรมป่าไม้ได้พิจารณาเห็นว่า ที่ดินแห่งนี้เหมาะกับการใช้ประโยชน์ในการขยายกิจการด้านสวนยางให้กว้างขวางยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดแผนงานที่จะดำเนินการในสวนยางแปลงนี้ให้เกิดประโยชน์แก่ราษฎรชาวสวนยางเท่าที่จะทำได้ โดยกำหนดแผนงานขึ้นในระยะแรกไว้ดังนี้

1) จะดำเนินการขยายยางพันธุ์ดีไปสู่ราษฎร

2) จะส่งเสริมแนะนำเจ้าของสวนให้ดูแลรักษาสวนยางทั้งการกรีด และการทำยางออกจำหน่ายให้ถูกต้องตามหลักวิชา

3) จะทำการค้นคว้าทดลอง เกี่ยวกับกิจการยางในด้านต่าง ๆ ทำนองเดียวกับสถาบันวิจัยยางในมาเลเซีย

ต่อมาในปลายปี 2484 ได้เกิดสงครามมหาเอเชียบูรพาขึ้น งบประมาณที่จะใช้ตามแผนงานต้องนำไปใช้ด้านการทหาร จึงไม่สามารถดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ได้ กองการยางจึงพึ่งแต่ดูแลรักษาสวนยางดังกล่าวภายในวงเงินที่ได้รับมาแต่ละปี จนกระทั่งสงครามมหาเอเชียบูรพาสิ้นสุดลงในเดือนสิงหาคม 2488 ในระหว่างสงคราม เจ้าหน้าที่กองการยางคนหนึ่ง ได้เข้าไปซื้อเครื่องมือทำยางแผ่น และยางเครปจากมาเลเซีย (ที่รัฐมลายู) มาเป็นจำนวนมากเพื่อติดตั้งเตรียมไว้สำหรับทำยางแผ่นและยางเครปต่อไป เพราะในระยะนั้นมีต้นยางขนาดกรีดได้แล้ว ประมาณ 600-800 ไร่ ในระหว่างปี 2485-2490 กิจการสวนยางได้มารวมอยู่ในสังกัดองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ทั้งนี้เพื่อให้ดำเนินงานในด้านการเงินคล่องตัวขึ้น จะได้ดำเนินการค้าได้สะดวก

ในปี 2490 กิจการของสวนยางแปลงนี้ได้โอนไปรวมอยู่กับ บริษัท แร่และยาง จำกัด แต่ยังไม่ทันจะได้ดำเนินการประการใด บริษัทแร่และยางก็ต้องยกเลิกไป สวนยางแห่งนี้จึงกลับมารวมอยู่กับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เช่นเดิม

ในเดือนตุลาคมปี 2491 กรมสวัสดิการทหารบก กระทรวงกลาโหม ได้มีคำสั่งให้ พ.ท. พร้อม ณ ห้อมเพชร และ พ.อ. ยง ณ นคร ไปศึกษาดูกิจการทำสวนยางในสวนยางแห่งนี้ และตกลงใจที่จะเข้าดำเนินการในสวนยางแห่งนี้ในวันที่ 1 ธันวาคม 2491 โดยกรมสวัสดิการทหารบกจะติดต่อกับกระทรวงเกษตร ให้โอนสวนยางให้แก่กรมสวัสดิการทหารบก แต่ปรากฏว่าเหตุการณ์บ้านเมืองได้เปลี่ยนแปลงไป สวนยางแห่งนี้จึงยังคงอยู่

ในความดูแลขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ต่อไปตามเดิม เนื่องจากต้นยางในเนื้อที่ 6,000 ไร่ เติบโตได้ขนาดที่จะทำการกรีดยางน้ำยางมาขายได้ จำเป็นต้องเตรียมการจัดฝัก และจัดหาคนงานมาทำการกรีดยาง ทำการสร้างโรงงานทำยาง ตลอดจนอาคารบ้านพักต่าง ๆ และจะต้องดำเนินงานด้านการผลิตและการขายยางเพื่อปริมาณงานเพิ่มมากขึ้น จึงจำเป็นต้องแยกงานมาดำเนินการเป็นเอกเทศ และในที่สุดคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2492 อนุมัติให้จัดตั้งเป็นองค์การขึ้น เรียกว่า “องค์การสวนยางนาบอน” สังกัดสำนักปลัดกระทรวงเกษตรราธิการ โดยมีมติดังนี้

- 1) ให้กองการยางซึ่งได้รับงบประมาณค่าใช้จ่ายทำสวนยางนาบอนอยู่แล้ว คงดำเนินการต่อไปภายในจำนวนเนื้อที่และวงเงินที่ได้รับ
- 2) อนุมัติให้ตั้งองค์การสวนยางขึ้นในกระทรวงเกษตร เพื่อดำเนินการทำสวนยางส่วนที่เหลือจากกองการยางทำ

องค์การสวนยางนาบอน ได้รับทุนจากกระทรวงการคลังมาดำเนินงานในขั้นต้น จากเงินงบประมาณประจำปี 2493 เป็นเงิน 3,400,000 บาท ในการจัดตั้งองค์การสวนยางนาบอนนั้น มีวัตถุประสงค์ คือ

- 1) ผลิตยางแผ่นรมควันออกจำหน่าย
- 2) จำหน่ายน้ำยางสด
- 3) ดำเนินกิจการในการผลิตตามหลักวิชาการ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน และทำการค้นคว้าทดลองส่งเสริมไปในขณะเดียวกันด้วย

- 4) อบรมฝึกเกษตรกรไทยให้มีความรู้ความชำนาญในการผลิตยาง

นับตั้งแต่ปี 2493 เป็นต้นมา องค์การสวนยางได้ดำเนินการและขยายงานออกไปหลายประการ เช่น ทดลองสร้างสวนโกโก้ในเนื้อที่ 300 ไร่ (แต่ทำได้ 4 ปี ก็ต้องเลิกไป เพราะพื้นที่ไม่เหมาะกับการปลูกโกโก้) สร้างสวนยางพันธุ์ดีเพิ่มเติมในเนื้อที่ว่างเปล่าประมาณ 5,500 ไร่ สร้างสวนกาแฟ ในเนื้อที่ 700 ไร่ สร้างโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าจากน้ำตก เพื่อนำพลังงานไฟฟ้ามาใช้ในโรงงานผลิตยางและแสงสว่าง และได้สร้างโรงงานผลิตยางเครปจากเศษยาง

ต่อมาในปี 2504 กระทรวงเกษตรได้ตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนยาง เพื่อให้องค์การสวนยางมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเปลี่ยนชื่อจาก “องค์การสวนยางนาบอน” เป็น “องค์การสวนยาง” ดำเนินกิจการและบริหารงานภายในขอบเขตของวัตถุประสงค์ที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนยาง พ.ศ. 2504 เป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนยาง พ.ศ. 2504 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของ องค์การสวนยางไว้ดังนี้

- 1) ประกอบเกษตรกรรม ซึ่งมีการทำสวนยางพาราเป็นสำคัญรวมทั้งการสร้าง แปลงเพาะและแปลงขยายพันธุ์ยางพารา
- 2) ผลิตยางแผ่นรมควัน ยางเครปขาว น้ำยางข้น ยางผง ยางแท่ง ยางชนิดอื่น ๆ และสารประกอบของยางพารา
- 3) ประดิษฐ์หรือผลิตวัตถุดิบจากยางพารา
- 4) ผลิตและจำหน่ายพลังงานเพื่อประโยชน์แก่กิจการ และกิจการ ซึ่งเป็น วัตถุประสงค์ขององค์การสวนยาง
- 5) ประกอบการค้าและธุรกิจเกี่ยวกับผลิตผล ผลิตภัณฑ์ และวัตถุดิบที่ได้ที่เกิด จากกิจการตามข้อ 1, 2, 3 และ 4 และเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องจักรกล และอุปกรณ์ เกษตรกรรม
- 6) อำนวยบริการแก่รัฐและประชาชนเกี่ยวกับยางพารา

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนยาง พ.ศ. 2504 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2508 เนื่องจากกิจการขององค์การสวนยางได้ขยายกว้างขึ้น โดยมี โครงการพัฒนาการเศรษฐกิจของสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเพิ่มขึ้นหลายโครงการ จึงจำเป็นต้องเพิ่มทุนขององค์การสวนยาง และเห็นสมควรให้มีตำแหน่งผู้บริหารเพิ่มขึ้น อันได้แก่ รองประธานกรรมการ กับตำแหน่งรองผู้อำนวยการ เพื่อให้การบริหาร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และได้แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 114 พ.ศ. 2515 องค์การสวนยาง หรือ อ.ส.ย. เป็นองค์การรัฐวิสาหกิจในสังกัด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมี วัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 6 ดังนี้

1) ประกอบเกษตรกรรม ซึ่งมีการทำสวนยางพาราเป็นสำคัญ รวมทั้งการสร้าง แปลงเพาะและแปลงขยายพันธุ์ยางพารา

2) ผลิตยางแผ่นรมควัน ยางเครป น้ำยางข้น ยางผง ยางแท่ง ยางชนิดอื่น ๆ สารประกอบของยางพารา

3) ประดิษฐ์หรือผลิตวัสดุจากยางพารา

4) ผลิตและจำหน่ายพลังงานเพื่อประโยชน์แก่กิจกรรมและกิจการซึ่งเป็น วัตถุประสงค์ ของ อ.ส.ย.

5) ประกอบการค้าธุรกิจเกี่ยวกับผลผลิต ผลิตภัณฑ์และวัตถุดิบที่ได้อันเกิดจาก กิจการตามข้อ 1, 2, 3 และ 4 และเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องจักรกล และอุปกรณ์เกษตรกรรม

อำนาจบริการแก่รัฐและประชาชนเกี่ยวกับยางพาราจากวัตถุประสงค์ขององค์การ-สวนยางข้างต้น จะเห็นว่า องค์การสวนยางเป็นองค์การที่มีบทบาทในการพัฒนา อุตสาหกรรมยางทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำหน้าที่เป็นทั้งผู้ปลูก (Grower) และผู้ค้ายาง (Dealer and Exporter) โดยทำการผลิตต้นกล้าพันธุ์ดี ให้แก่สำนักงานกองทุนสงเคราะห์ การทำสวนยางเพื่อใช้ปลูกแทน ให้ความร่วมมือกับสถาบันวิจัยยางในการค้นคว้าทดลอง การผลิตยางชั้นดีโดยใช้วัตถุดิบจากสวนของตนเอง และรับซื้อยางจากสวนเอกชนเพื่อ ส่งจำหน่ายแก่อุตสาหกรรมในประเทศและต่างประเทศด้วย เป็นการให้ความช่วยเหลือ จากรัฐโดยการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาทำหน้าที่ในทางการค้าในลักษณะคล้ายกับการกระทำ ของเอกชน

บทบัญญัติที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยางพารา ในประเทศไทย ที่ยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเมื่อหากพิจารณาอย่างแท้จริงแล้ว จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติบางประการ ยังไม่เป็นการเปิดโอกาสให้มีการค้ายางอย่างเสรี และมีบทบัญญัติบางประการที่รัฐเข้ามามีอำนาจในการแทรกแซงอยู่บ้าง ซึ่งผู้เขียนจะนำ บทบัญญัติดังกล่าวนี้มาวิเคราะห์ และเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในบทต่อไป